

Interreg

Latvija-Lietuva

European Regional Development Fund

VIEŠIEJI PIRKIMAI: PIRKIME TEISĖTAI IR RACIONALIAI

Viešųjų pirkimų seminaras

2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos programos projektams

Lektorė Dalia Vinklerė

2017 m. gruodžio 4 d., Vilnius

Gali būti:

- Techninės specifikacijos projekto paskelbimas
- Nepriklausomų ekspertų, institucijų arba rinkos dalyvių konsultacijos
- Konsultacijomis remiamasi pirkimo metu, jei jomis neiškreipiama konkurencija

Skelbime dėl konsultacijos su rinka tikslinga nurodyti :

- ❖ konsultacijos **tikslą**;
- ❖ aiškiai ir tiksliai apibūdintą **konsultacijos objektą bei pateikti klausimus** ekspertams, institucijų ar rinkos dalyviams;
- ❖ **konsultacijos būdą** (*pavyzdžiui, Išankstinės konsultacijos vykdymas CVP IS priemonėmis, rengiant susitikimus ar šių būdu deriniu*);
- ❖ **konsultacijos trukmę**.

Rinkos konsultacijos

VPJ 27 straipsnis

Kaip užtikrinti pirkimo skaidrumą, kandidatui ar dalyviui padėjus pasiruošti pirkimui?

- ❖ Gautą informaciją pateikti pirkimo kandidatams ir dalyviams;
- ❖ Informaciją paskelbti CVP IS;
- ❖ Nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą;
- ❖ Prašyti kandidato ar dalyvio, padėjusio pasirengti pirkimui, raštu pagrįsti, kad jų išankstinės konsultacijos negalėjo pažeisti konkurencijos.

Skaičiuojame pirkimų vertes

PREKĖS

- Sumuojamos reguliaraus pobūdžio to paties tipo prekių pirkimo sutarčių vertės per einamuosius finansinius metus (vertinami pirmi trys arba penki BVPŽ skaičiai)

PASLAUGOS

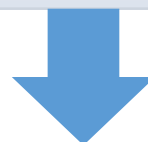
Sumuojamos reguliaraus pobūdžio to paties tipo paslaugų pirkimo sutarčių vertės per einamuosius finansinius metus (vertinami pirmi trys BVPŽ skaičiai)

To paties tipo prekės

Metodikos projektas

Skaičiuojama pagal pirmus 3 BVPŽ skaičius, išskyrus:

- ❖ prekių pirmi penki BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys skiriasi ir prekės nėra skirtos identiškam ar panašiam naudojimui.
- ❖ tokių prekių savo asortimente įprastai neturi vienas tiekėjas (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje).

❖ Pavyzdžiai

- ❖ *Pavyzdžiui, nors žurnalų stovų (30191120-1) ir kredito kortelių (30161000-5) pirmi trys BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys sutampa, atsižvelgiant į tai, kad šių prekių pirmi penki BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys skiriasi ir šios prekės nėra skirtos panašiam naudojimui (žurnalų stovas yra skirtas leidiniams laikyti, o kredito kortelės – atsiskaitymui), šios prekės gali būti nelaikomos to paties tipo prekėmis.*
- ❖ *Pavyzdžiui, nors keleivinių automobilių (34110000-1) ir viešojo transporto autobusų (34121100-2) pirmi trys BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys sutampa, tokias transporto priemones įprastai parduoda skirtingos specializuotos įmonės, todėl šios prekės gali būti nelaikomos to paties tipo prekėmis.*

To paties tipo prekės

Prekių pirmi penki BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys skiriasi ir prekės nėra skirtos identiškam ar panašiam naudojimui

Žurnalų stovų (30191120-1)

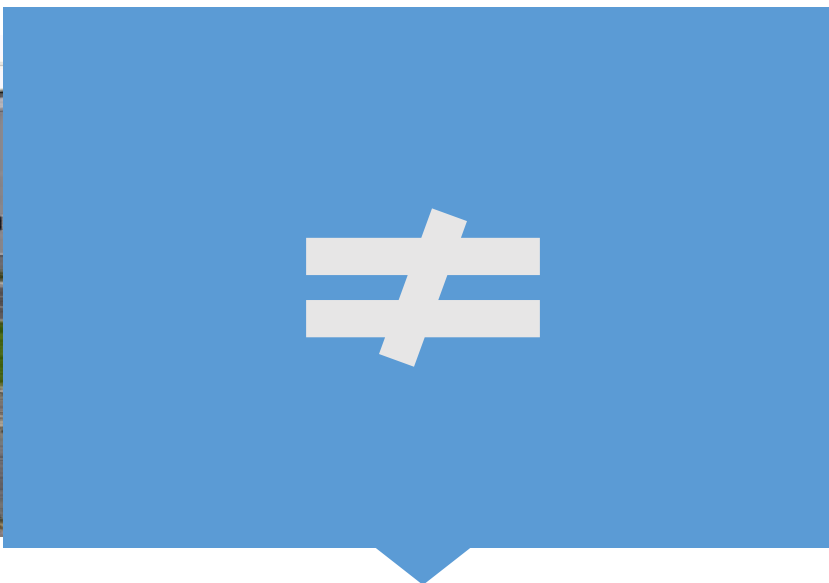
Kredito kortelių (30161000-5)

To paties tipo prekės

Tokių prekių savo asortimente įprastai neturi vienas tiekėjas

Keleivinis automobilis (34110000-1)

Viešojo transporto autobusai (34121100-2)

To paties tipo paslaugos

Skaičiuojama pagal pirmus 3 BVPŽ skaičius, išskyrus:

- ❖ paslaugų teikimo sritis nėra identiška ar panaši
- ❖ tokių paslaugų įprastai neteikia vienas tiekėjas (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje).

Pavyzdžiai

- ❖ *nors mokymo dirbti kompiuteriu paslaugų (80533100-0) ir pirmosios pagalbos mokymo paslaugų (80562000-1) pirmi trys BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys sutampa, atsižvelgiant į tai, kad šių paslaugų teikimo sritis yra skirtinga, joms suteikti reikalinga skirtinga lektorių kvalifikacija, kurios mažos įmonės ar lektoriai, besiverčiantys individualia veikla, gali neturėti, šios paslaugos gali būti nelaikomos to paties tipo paslaugomis.*
- ❖ *nors medicinos įrangos remonto ir priežiūros paslaugų (50421000-2) ir laikrodžių remonto ir priežiūros paslaugų (50432000-2) pirmi trys BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenys sutampa, akivaizdu, kad įprastai tokių paslaugų neteikia vienas tiekėjas, todėl šios paslaugos gali būti nelaikomos to paties tipo paslaugomis.*

To paties tipo paslaugos

Paslaugų teikimo sritis nėra identiška ar panaši

Mokymosi kompiuteriu
paslaugos (80533100-0)

Pirmosios pagalbos mokymosi
paslaugos (80562000-0)

To paties tipo paslaugos

Tokių paslaugų įprastai neteikia vienas tiekėjas

Medicinos įrangos remonto
ir priežiūros paslaugos (50421000-2)

Vandens skaitiklių remonto ir
priežiūros paslaugos (50411100-0)

To paties tipo paslaugos

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	BVPZ kodas	Kiekiai, apimtys	pirkimo vertė, EUR (su PVM)	Pirkimo būdas	Pirkimo pradžia	Sutarties trukmė (su pratęsimais)
1	Projektavimas	71220000-6	Paslauga,	140 000	Atviras konkursas	2017 m. III ketv.	6 mėn.
2	Statybos techninė priežiūra	71520000-9	Paslauga	30 000	Apklausa	2017 m. IV ketv.	10 mėn.

šios paslaugos pagal BVPŽ patenka į skirtingas grupes (712 ir 715) ir neprivalo būti sumuojamos

Darbai:

Darbų pirkimo vertė yra visų numatomų atlikti darbų, kurie kartu kaip statybos ir (arba) inžinerinės veiklos, kaip visumos, rezultatas savarankiškai atlieka vieną ūkinę ar techninę funkciją, pirkimo sutarčių verčių suma.

Darbų vertės skaičiavimo principai:

Laikoma, kad darbai kartu kaip statybos ir (arba) inžinerinės veiklos, kaip visumos, rezultatas savarankiškai atlieka vieną ūkinę ar techninę funkciją, kai yra bent vienas iš šių atvejų:

1. jeigu darbai atliekami pagal vieną statinio projektą arba parengtą techninę specifikaciją projektavimą draudžiama skaidyti į atskirus projektus, jeigu tuo dirbtinai siekiama sumažinti pirkimų vertes ir tuo išvengti atitinkamų VPĮ reikalavimų taikymo darbų pirkimui !!!

2. jeigu statinio projektas neturi būti rengiamas, pirkimo sutartys sudaromos dėl identiškų ar panašių to paties statinio statybos darbų, kurie priklauso tai pačiai veiklos klasei, nurodytai VPĮ 1 priede

Darbų vertės sumuojamos:

Pagal tą patį statinio projektą arba parengtą techninę specifikaciją

Kai nėra projekto – identiški ar panašūs darbai objekte per 1 finansinius metus.

identiški ir panašūs, kurie priklauso tai pačiai veiklos klasei pagal VPĮ 1 priedą

Užduotys:

❖ *jeigu pirkimo vykdytojas atlieka vitrininių langų ir standartinių langų keitimo darbus numatytų pirkti sudarydamas atskiras pirkimo sutartis.
Ar turi būti sumuojamos vertės?*

❖ *numatoma suremontuoti du pastato kabinetus, kurie buvo užpilti trūkų vandentiekio vamzdžiui. Daugiau kabinetų remontuoti neketinama. Taigi darbai yra einamieji, neplanuojami.*

Ar vertės turi būti sumuojamos su kitais einamaisiais darbais? Ar einamieji darbai turi būti sumuojami jei bus atliekami kiti pvz. pagal techninio projekto darbai?

Pagal Metodikos 18.1 ir 18.2 papunkčių nuostatas apskaičiuotos vertės tarpusavyje nesumuojamos.

II. Jei darbai atliekami pagal vieną statinio projektą (Metodikos 18.1)

numatomų pirkimo sutarčių vertės turi būti sumuojamos nepriklausomai nuo to, per kokį laikotarpį ir kokiais etapais jos bus sudaromos

I. Jei statinio projektas neturi būti rengiamas tačiau sutartis sudaromos dėl identiškų ar panašių to paties statinio darbų (Metodikos 18.2)

sumuojamos per finansinius metus numatomų sudaryti darbų vertės

Skaičiuojant darbų pirkimo vertę, įskaičiuojama:

Projektavimas - kai kartu perkamas su darbais

kitos paslaugos (*statybvietės apsaugos ar statybinių atliekų išvežimo*) ar prekės. Tokios prekės ar paslaugos turi būti susijusios su atliekamais darbais

pavyzdžiui, įranga ir įrenginiai, būtini statinio bendrųjų inžinerinių ir technologinių inžinerinių sistemų bei statinio pagal jo paskirtį funkcionavimui užtikrinti pagal normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimus

Pirkimo vertės ribos

Tarptautiniai pirkimai:

- $\geq 135\ 000$ Eur – prekės ir paslaugos (kai perka įstaigos įrašytos į centrinio valstybinio administravimo sistemai priklausančių PO sąrašą)
- $\geq 209\ 000$ Eur – prekės ir paslaugos (PO neįrašytoms į sąrašą)
- $\geq 5\ 225\ 000$ Eur – darbai
- $\geq 750\ 000$ Eur – kai perkamos 2 priede nurodytos socialinės ir kt.

Direktyva 2014/24/ES

- Nustato EK kas du metus
- Paskelbta oficialiam leidinyje ir CVPIS
- Skelbta: 2016.01.01

Supaprastinti pirkimai:

- $< 135\ 000$ Eur – prekės ir paslaugos
- $< 209\ 000$ Eur – prekės ir paslaugos
- $< 5\ 225\ 000$ Eur – darbai
- $< 750\ 000$ Eur – kai perkamos 2 priede nurodytos socialinės ir kt. specialiosios paslaugos

VPĮ 4 str. 2 d.

Priklauso nuo tarptautinės pirkimo vertės ribos

Mažos vertės pirkimai:

- $< 58\ 000$ Eur – prekės ir paslaugos
- $< 145\ 000$ Eur – darbai

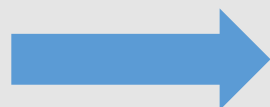
VPĮ 4 str. 3 d.

Nustatytos konkrečios vertės

Pirkimo vertės ribos

Griežtesnis reglamentavimas

Bendra vertė visų pirkimų
neturi viršyti
58000 ir 145000 eurų

Maža vertė:

< 58 000 Eur – prekės ir
paslaugos
< 145 000 Eur – darbai

Supaprastinti:

< 80 000 Eur – to paties tipo prekės
ir paslaugos
< 1 000 000 Eur - darbai

Atskiro pirkimo vertė
neturi viršyti 80000 ir
1 mln. eurų

Iš jų
20%

Tarptautiniai:

Numatoma pirkimo vertė yra lygi tarptautinio
pirkimo vertės ribai arba ją viršija

Išimtys

Tarptautinė vertė

Atskiros dalys supaprastintais pirkimais, kai:

- **Kiekviena** mažesnė kaip:
 - 80 000 Eur – prekėms ir paslaugoms
 - 1 000 000 Eur – darbams

IR

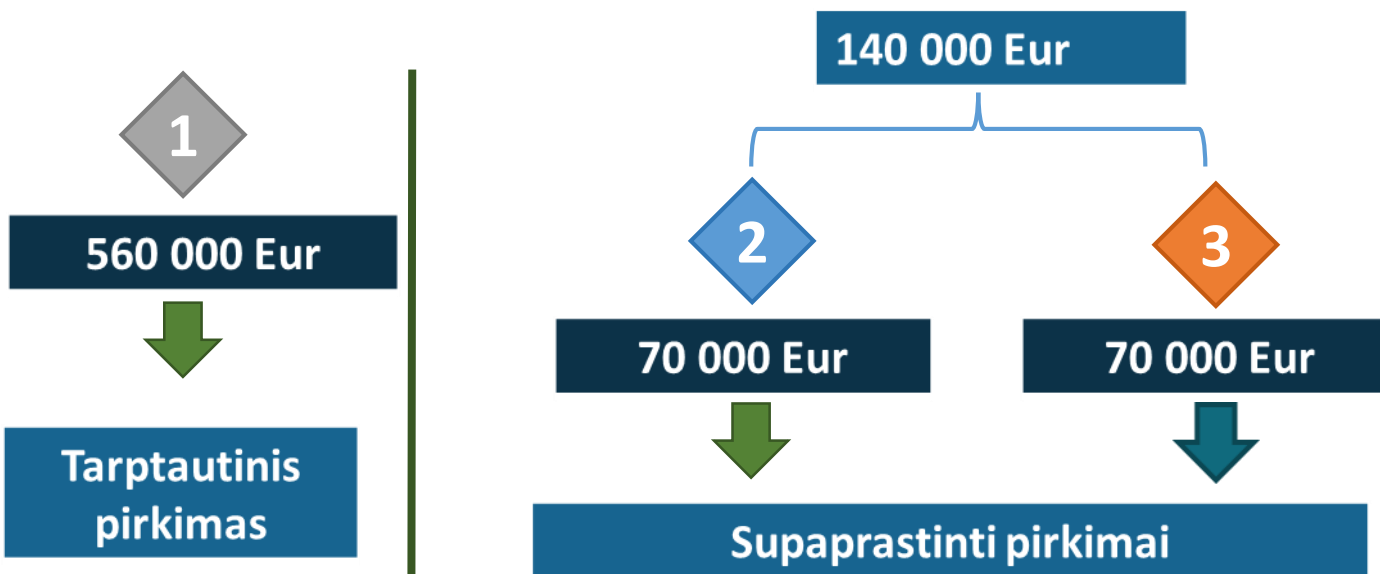
- **Bendra** tokių dalių vertė **ne daugiau** 20% tarptautinės vertės

Pvz.

Planuojama įsigyti **to paties tipo** prekių už 700 000 Eur
PO gali skaidyti šią vertę į tris atskirus pirkimus:

1. 20% - $700\,000 \cdot 0,2 = 140\,000$ Eur

2. Vertė vienos dalies neviršija 80 000 Eur

Ar tai dirbtinis pirkimo skaidymas į dalis?

Kai iš esmės tuo pačiu metu projekto vykdytojai reikalingos to paties tipo prekės (paslaugos) iki 58000 Eur vertės, ir tokie pirkimai išskaidomi į atskirus neskelbiamus pirkimus 10 000 eurų.

PIRKIMO BŪDAI

dažniausia klaida: nepagrįstai pasirinktas
neskelbiamas pirkimas !

VPJ 31 str. 3 d. 4 p. Mažos vertės pirkimas gali būti neskelbiamas, kai numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip **10 000 Eur be PVM**;

PD rengimas: ką svarbu žinoti?

- Tikslus pirkimo objekto apibrėžimas
- Nediskriminacinė techninė specifikacija
- Pašalinimo pagrindai ir būtini kvalifikacijos reikalavimai
- Aiškūs vertinimo kriterijai
- Tiksliai kainodara

Pirkimo dokumentai. Kas naujo?

Tuo atveju, kai skelbime apie pirkimą ar išankstiniame informaciniame skelbime, kuriuo tiekėjai kviečiami dalyvauti ribotame konkurse ar skelbiamose derybose, pateikta informacija neatitinka informacijos, pateiktos kituose pirkimo dokumentuose, **teisinga laikoma informacija, nurodyta skelbime apie pirkimą** ir išankstiniame informaciniame skelbime.

Kas naujo dėl pasiūlymo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo?

Pasiūlymo galiojimo užtikrinimas

Privalomas tik darbų
tarptautinių pirkimų
atveju

Sutarties įvykdymo užtikrinimas

Privalomas tarptautinių
ir supaprastintų pirkimų
atveju

Pasiūlymų pateikimo terminai:

Tarptautinio pirkimo atveju

30 dienų nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos

Supaprastinto pirkimo atveju

9 dienos nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos

Techninė specifikacija

VPJ 37 str. (25 str.)

**Užtikrinti
konkurenciją**

**Nediskriminuoti
tiekėjų**

Leidžiama/draudžiama

Sudarant techninę specifikaciją:

Nurodyti konkrečių parametru, kurie aiškiai identifikuotų vieną prekę ir taip sudarytų išskirtines galimybes konkursą laimėti tik vienam tiekėjui ar gamintojui. Nurodyti konkrečius standartus ar prekės ženklus.

Naudoti sunkiai įrodomus terminus: patvari, maksimaliai apsauganti, patogų transportuoti ir pan.

Prie parametru turi būti nurodyti priedaisi "ne mažesnis kaip", "ne didesnis kaip", "ne siauresnis", "ne platesnis".

„ \leq “, „ \geq “, „ \pm “ ir pan.

Tiekėjams turi būti sudarytos sąlygos pasiūlyti geresnių parametru prekę nei perkančioji organizacija pageidauja

Būtina aiškiai nurodyti, kokie priedai turi būti komplektuojami kartu su planuojama įsigyti įranga

Viešųjų pirkimų įstatymo 37 str. 5 d.

Apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje **negali būti** nurodytas konkretus modelis ar šaltinis, konkretus procesas ar prekės ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikroms įmonėms ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti.

Toks nurodymas **yra leistinas išimties tvarka**, kai pirkimo objekto neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pagal šio straipsnio 4 dalies reikalavimus. Šiuo atveju nurodymas pateikiamas įrašant žodžius „arba lygiavertis“.

Dažniausios klaidos

VPĮ 37 str. (25 str.)

Perkant rangos darbus techniniame projekte, brėžiniuose, žiniaraščiuose ir kt. pateikiamos nuorodos į konkrečius gamintojus, tiekėjus, prekes ar kt.

1

PATARIMAS:

Pirkimo dokumentuose rekomenduojame nurodyti, kad techninio projekto specifikacijose, aiškinamuosiuose raštuose, brėžiniuose ar kiekių žiniaraščiuose galimai nurodyti medžiagų/įrangos gamintojai ar prekės ženklai yra tik informacinio pobūdžio, ir rangovas nėra įpareigotas siūlyti ir/ar naudoti šių gamintojų produkciją.

Diskriminacinė techninė specifikacija:

PD buvo numatyta: kiekvienoje pirkimo objekto dalyje nurodytos prekės turi būti naujos, nenaudotos, vieno modelio, dizaino ir vieno gamintojo;

Techninės specifikacijoje buvo numatyta: visas vienos pozicijos siūlomų prekių kiekis turi būti to paties gamintojo ir to paties modelio (negalima dalį prekių siūlyti vieno gamintojo, o kitą dalį – kito gamintojo, ar dalį prekių – vieno modelio, o kitą dalį to paties gamintojo, bet kito modelio).

EBVPD Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

EBVPD

Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

EBVPD nurodytos informacijos pagrindimo reikalaujama tik iš galimo pirkimo laimėtojo

Privalomas, išskyrus mažai vertei

Tiekėjo pašalinimo pagrindai

privalomi

teistumas

mokestinės skolos

neleistini tiekėjų susitarimai

interesų konfliktas

konkurencijos pažeidimai pirkime

melaginga informacija

neteisėtas poveikis PO sprendimams

esminis ankstesnės sutarties pažeidimas

fin. atskaitomybės ir audito pažeidimas

neprivalomi

aplinkosaugos, soc., darbo pažeidimas

nemokumas, bankroto procedūros

profesinis pažeidimas

nelegalus darbas

Pašalinimas dėl susitarimų tarp tiekėjų (I)

46 str. 4
d. 1 p.

- ✓ PO pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jei jis su kitais tiekėjais yra sudaręs susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime ir PO dėl to turi įtikinamų duomenų

Konkurencijos taryba paskelbusi kontrolinį sąrašą, padedantį nustatyti draudžiamus susitarimus viešųjų pirkimų metu

<http://kt.gov.lt/lt/veiklos-sritys/konkurencija-ribojantys-susitarimai/susijusi-informacija/viesieji-pirkimai-1>

Pašalinimas dėl interesų konflikto (I)

46 str. 4
d. 2 p.

- ✓ PO pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jei jis pirkimo metu pateko į interesų konflikto situaciją, kaip apibrėžta šio įstatymo 21 straipsnyje, ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti.

- ✓ *Laikoma, kad atitinkamos padėties dėl interesų konflikto negalima ištaisyti, jeigu į interesų konfliktą patekę asmenys nulėmė Komisijos ar perkančiosios organizacijos sprendimus ir šių sprendimų pakeitimas prieštarautų šio įstatymo nuostatomis*

21 str.

- ☐ Interesų konfliktas - tiesioginis ar netiesioginis finansinis, ekonominis ar kitokio pobūdžio asmeninis suinteresuotumas, galintis pakenkti komisijos narių ir kitų asmenų, vykdančių pirkimą ar galinčių daryti įtaką rezultatams, nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu

Pašalinimas dėl interesų konflikto (II)

➤ LAT įtvirtino dviejų rūšių interesų konfliktus:

1. **vidaus** arba, kaip nurodė LAT – vertikalus, interesų konfliktas - susidaro dėl PO ir tiekėjo tarpusavio sąsajų.

2. **Išorės**, arba horizontalusis interesų konfliktas - susidaro dėl pirkimo procedūrose dalyvaujančių skirtingų tiekėjų tarpusavio veiksmų derinimo, taip iškreipiant konkurenciją.

➤ *LAT 2015.05.22 sprendimas byloje 3K-3-309-248/2015 (eVigilio byla)*

Pašalinimas dėl melagingos informacijos (I)

46 str. 4
d. 4 p.

- ✓ Tiekėjas pašalinamas iš pirkimo procedūros, jei pateikė melagingą informaciją tiek šiame, tiek ankstesniuose pirkimuose, kai dėl to jis buvo pašalintas iš pirkimo procedūros.

- ✓ Tokį tiekėją PO per 10 d. turi įtraukti į sąrašus, skelbiamus CVPIS

52 str.

Pašalinimas dėl melagingos informacijos (II)

➤ Ar reikia atsižvelgti į **tiekėjo kaltės formą**, kai pastarasis buvo pripažintas kaltu dėl rimto suklaudinimo pateikiant PO melagingą informaciją, kuri gali daryti įtaką konkurso rezultatui?

➤ **Teisingumo teismas sprendė, kad:**

- (i) 2004/18 Direktyvoje nėra jokios nuorodos į tyčinį ūkio subjekto elgesį. Dėl to pašalinant tokį subjektą iš viešojo pirkimo nebūtina konstatuoti tokio jo elgesio;
- (ii) Priešingai, siekiant pripažinti dalyvį „kaltu dėl rimto suklaudinimo“ ir dėl to jį pašalinti iš viešojo pirkimo, pakanka, kad jis būtų pripažintas kaltu dėl nerūpestingumo, galinčio turėti lemiamą įtaką priimant sprendimus dėl pašalinimo, atrankos ir viešojo pirkimo sutarties sudarymo;
- (iii) Be kita ko, valstybės narės gali patikslinti šio instituto taikymo sąlygas.

➤ *ESTT 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas Esaprojekt Sp. z o.o. v. Województwo łódzkie (C-387/14)*

Melaginga informacija

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

**PO per 10 dienų CVP IS skelbia tiekėją
pirkimo procedūrų metu
nuslėpė informaciją ar pateikė melagingą informaciją
dėl pašalinimo pagrindų
kvalifikacijos
dėl pateiktos melagingos informacijos nepateikė patvirtinančių dokumentų**

Pašalinimas dėl susitarimų tarp tiekėjų (II)

39. Dėl to draudžiamas bet koks tiesioginis ar netiesioginis bendravimas tarp ūkio subjektų, kurio tikslas ar pasekmė yra paveikti esamų ar potencialių konkurentų elgesį ar atskleisti reikšmingą (neviešinamą) informaciją ir (arba) ketinimus, susijusius su konkurento planuojamais veiksmais rinkoje, kai tokių kontaktų tikslas arba pasekmė yra nenormalių konkurencijos sąlygų atitinkamoje rinkoje atsiradimas. <...>

41. <...>. Pareiga identifikuoti, nustatyti ir iširti konkurse dalyvaujančių ūkio subjektų nekonkuravimo apraiškas pirmiausia tenka perkančiajai organizacijai kaip subjektui, atsakingam už pirkimo proceso skaidrumo užtikrinimą

43. Šioje byloje nustatyta (CPK 353 straipsnio 1 dalis), kad suderinti veiksmai Pirkime, be kita ko, pasireiškė konkursinių pasiūlymų formų ir kitų pirkimo dokumentų panašumu ir (ar) vienodumu, vienodu šių formų užpildymo ir iš esmės vienodu kainų rašymo būdu, tų pačių asmenų dalyvavimu.

<...>

➤ *LAT SPRENDIMAS BYLOJE E3K-3-155-415/2016*

Reikalavimai tiekėjo kvalifikacijai

Viešųjų pirkimų įstatymo 47 str. 1 d.

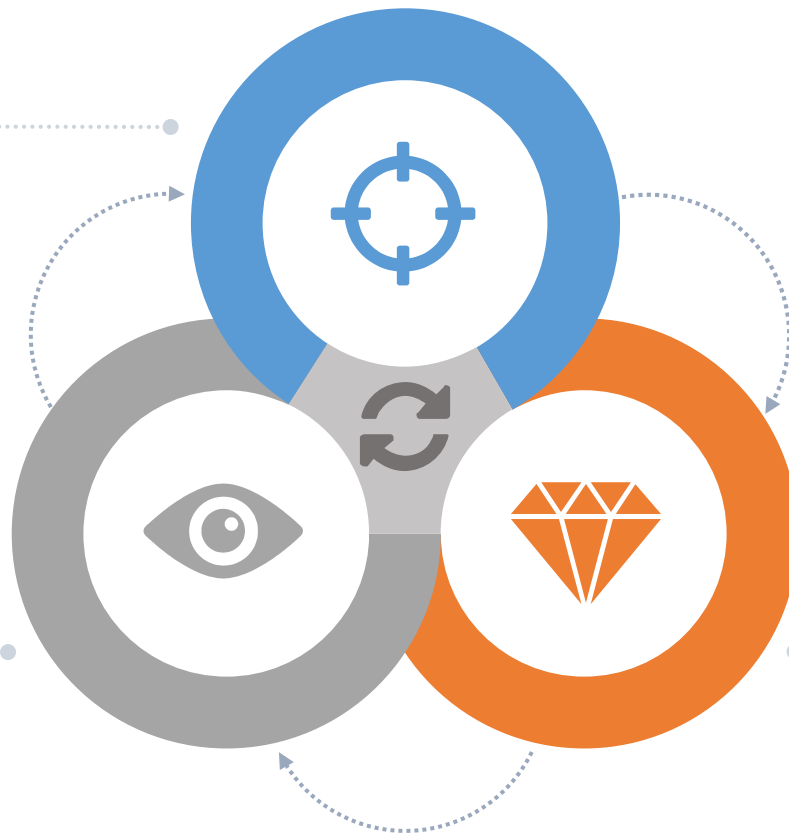
Tikslas – sudaryti sutartį su dalyviu, kuris galės ir pajėgs ją įvykdyti.

KOMPETENTINGAS

Turi reikiamas kompetencijas, gebėjimus, reikiamus leidimus ir atestatus veiklos vykdymui

PATIKIMAS

Sąžiningai veikiantis, tinkamai vykdomas savo prisiimtus įsipareigojimus, neteistas ir nepatiriantis sunkumų

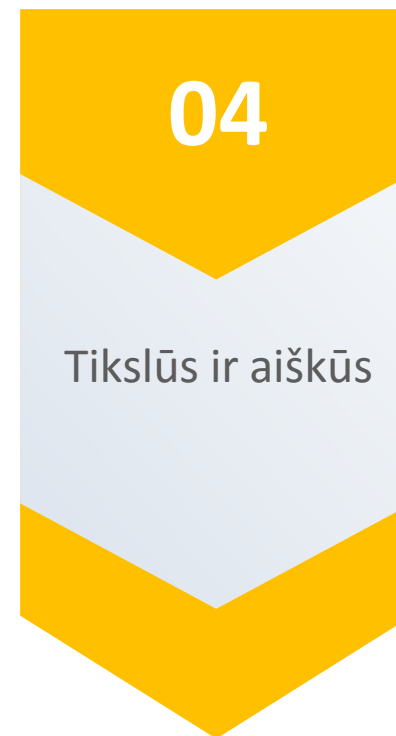
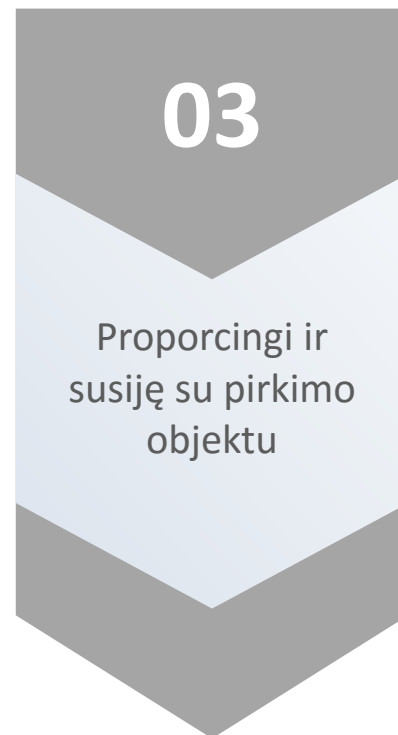

PAJĖGUS

Turi reikiamus finansinius, žmogiškuosius, techninius resursus, kurie leistų įgyvendinti sutartį.

Reikalavimai kvalifikacijos kėlimui

Viešųjų pirkimų įstatymo 47 str. (32 str.)

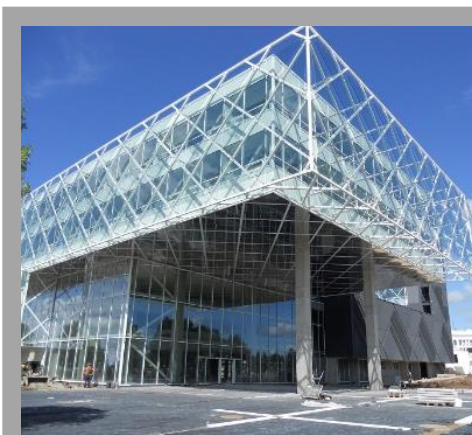

Kvalifikacijos reikalavimai

**Teisė verstis
veikla**

**Finansinis
ekonominis
pajėgumas**

**Techninis
profesinis
pajėgumas**

Nustatoma pagal VPT metodiką

Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika

01

Metodika taikoma nuo liepos 1 d. pradėtiems tarptautiniams ir supaprastintiems pirkimams

Mažos vertės pirkimams metodika yra rekomendacinė.

02

Teisė verstis veikla (I)

Nustatomas pagal poreikį,
kai reikalavimas turėti atitinkamą atestatą, sertifikatą, pažymą,
leidimą ar pan. yra numatomas kituose norminiuose teisės
aktuose

Dokumentai (VPĮ 51 str. 4 d.): – licencijų, leidimų, atestatų, teisės
pripažinimo dokumentų ar kitų pirkimo sutarčiai vykdyti privalomų
dokumentų, kuriuos PO nurodė pirkimo dokumentuose, kopijos

Tais atvejais, kai kiti norminiai teisės aktai numato pareigą
tiekėjui turėti specifinę teisę verstis sertifikuojama
(licencijuojama) veikla, pareiga pateikti dokumentus išlieka
net ir tais atvejais, kai iš anksto žinomas atitinkamas
reikalavimas nebuvo įrašytas į pirkimo dokumentus ar buvo
įrašytas klaidingai

Teisė verstis veikla (II)

- viešojo pirkimo nuostatų proporcingumas ir bendroji perkančiųjų organizacijų pareiga nustatyti minimalias dalyvių kvalifikacijos sąlygas (VPĮ 32 straipsnio 1 dalis) reiškia, kad tiekėjų teisės verstis veikla, reikalinga viešojo pirkimo sutarčiai įvykdyti (VPĮ 34 straipsnis), **reikalavimai turi būti nustatomi ir atitikti jiems vertinama tik pagal specialiuosius teisės aktus**, kuriuose reglamentuojama tam tikros specifinės teisės įgijimo, suteikimo ir naudojimosi tvarka ir sąlygos;
- reikalavimų tiekėjų teisei verstis veikla nustatymui ir atitikties jiems vertinimui **negali daryti įtakos perkančiosios organizacijos poreikiai, pirkimo objekto specifika ir kitos panašios priežastys**; perkančiosios organizacijos privalo patikrinti, ar tiekėjų pagal specialiuosius teisės aktus įgyti atestatai (jei jie reikalingi) ar kiti teisę veikti suteikiantys dokumentai pakankami ir leistini tiekėjo kvalifikacijos atitikčiai įrodyti;
- viešųjų **konkursų sąlygos, dėl kurių tiekėjas negali pagrįsti** teisės sudaryti ir vykdyti viešojo pirkimo sutarties, nors tokia jo teisė išplaukia iš bendrųjų ar specialiųjų teisės aktų nuostatų aiškinimo ir taikymo, *ex lege (pagal įstatymą)* **neteisėtos, neproporcingos, nepateisinamos jokiais pagrindais**; dėl tokių pirkimo sąlygų teismai turėtų spręsti *ex officio*.

LAT 2017.02.14 sprendimas byloje Nr. e3K-7-23-248/2017

Finansinis ekonominis pajėgumas

Tiekėjo metinės pajamos

Finansinis santykis (turimo turto ir įsipareigojimų santykis)

Tiekėjo kredito reitingas

Atitinkamo lygio tiekėjo profesinės civilinės atsakomybės draudimas

Didelės vertės sutartims rizikinguose pirkimuose

Gali būti nustatomi ir kitokie finansinio ekonominio pajėgumo reikalavimai

49 str. 5 p. Kai tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, atsižvelgdamas į pirkimo dokumentuose nustatytus ekonominio ir finansinio pajėgumo reikalavimus, PO gali reikalauti, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, prisiimtų solidaria atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.

Tiekėjo profesinės civilinės atsakomybės draudimas statybose – kvalifikacija ar sutarties sąlyga

1

Statinio projektuotojo civilinė atsakomybė

2

Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinė atsakomybė

3

Statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinė atsakomybė

4

Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo, griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomieji **statybos darbai** ir **civilinė atsakomybė**

!

Nenustatyti prie kvalifikacijos reikalavimų, o kelti sutarties sąlygose

Kvalifikacijos metodikos 8.6 p., „tiekėjo kvalifikacijai negali būti keliami tokie reikalavimai, kurie yra pirkimo sutarties vykdymo dalykas“

Finansinis ekonominis pajėgumas. Veiklos pajamos

1

Bendrosios metinės visos veiklos pajamos

✓ Prašomi dokumentai :
Finansinių ataskaitų rinkinys su auditoriaus išvada (kai auditas atliktas)
Jei finansinės ataskaitos dar nepateiktos RC – pažymos ir kt. įmonės dokumentai

3

Vidutinės metinės visos veiklos pajamos

2

Bendrosios metinės pajamos iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas

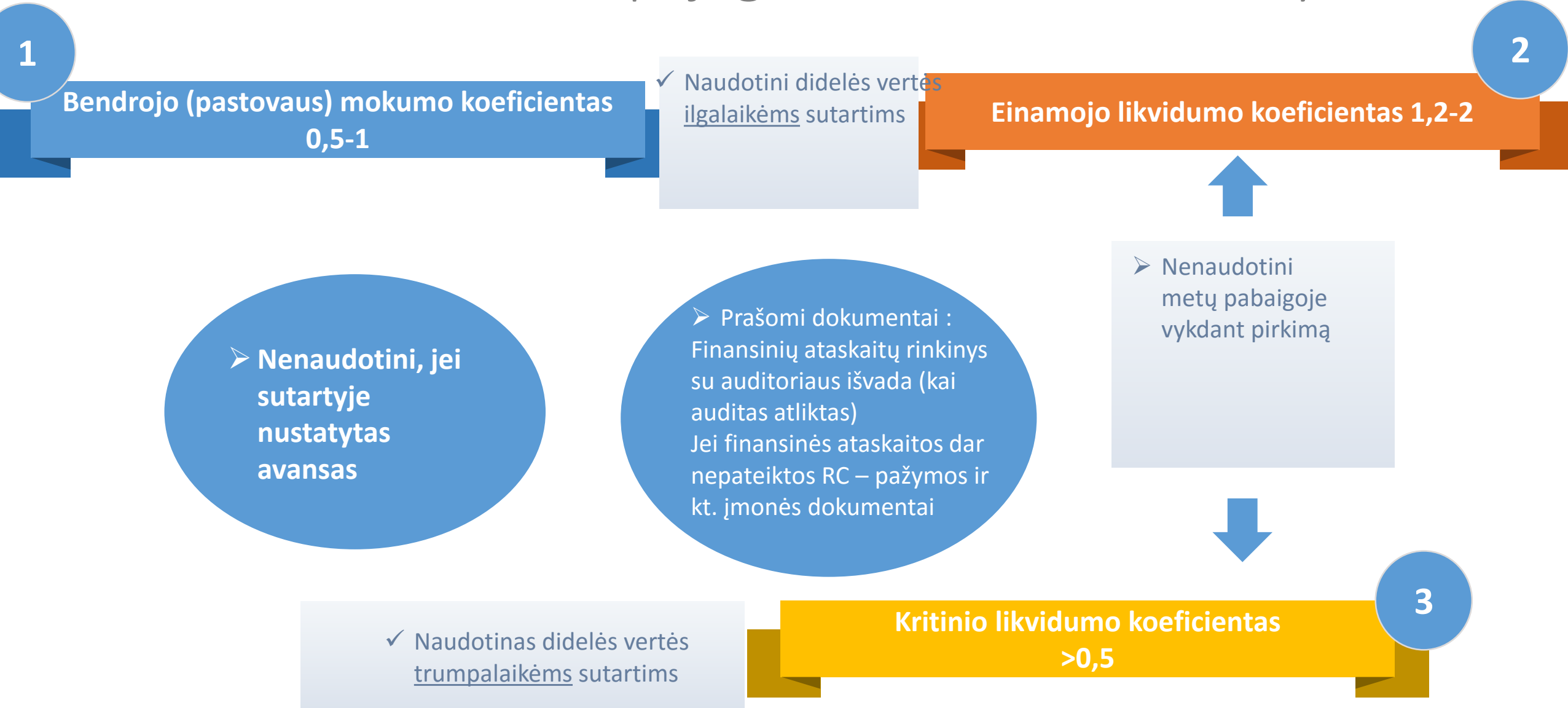
Reikšmė nustatoma atsižvelgiant į sutarties trukmę ir atliekamo pirkimo vertę – kuo ilgesnė sutarties vertė, tuo mažesnė nustatoma reikalaujamų pajamų suma
1 m. sutartis – 1,5 pirkimo vertės
3 m. sutartis – 0,5 pirkimo vertės

✓ Prašomi dokumentai:
Įmonės pažyma

4

Vidutinės metinės pajamos iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas

Finansinis ekonominis pajėgumas. Finansinis santykis

Techninis profesinis pajėgumas

Tiekėjo pirkimo sutarčiai vykdyti turimi įrankiai, įrenginiai ar techninės priemonės

Tiekėjo patirtis
Įvykdytos sutartys.

Tiekėjo tiekiamų prekių kokybės atitikimas nurodytoms specifikacijoms ir standartams

Reikalavimas pateikti prekių pavyzdžius, aprašymus ar nuotraukas, kurių autentiškumą pirkimo vykdytojo pageidavimu tiekėjas turi patvirtinti

Tiekėjo darbuotojų vidutinis metinis skaičius ir vadovaujančiųjų darbuotojų skaičius per paskutinius 3 metus

Aplinkos apsaugos vadybos priemonių, kurias tiekėjas galės taikyti vykdydamas pirkimo sutartį, taikymas

Tiekėjo personalo išsilavinimas ir profesinė kvalifikacija

Tiekėjas turi turėti technikos specialistų ir (ar) techninių organizacijų, vykdydysiančių pirkimo sutartį

Tiekėjo įranga ir priemonės, naudojamos kokybei užtikrinti

Tiekimo grandinės valdymo ir stebėjimo sistemos, kurias tiekėjas gali taikyti vykdydamas pirkimo sutartį

Leidimas patikrinti tiekėjo prekių gamybos pajėgumų ar paslaugų teikimo technines galimybes ir, jeigu reikia, galimybes atlikti mokslo darbus ir mokslinius tyrimus bei jo turimas priemones kokybei įvertinti

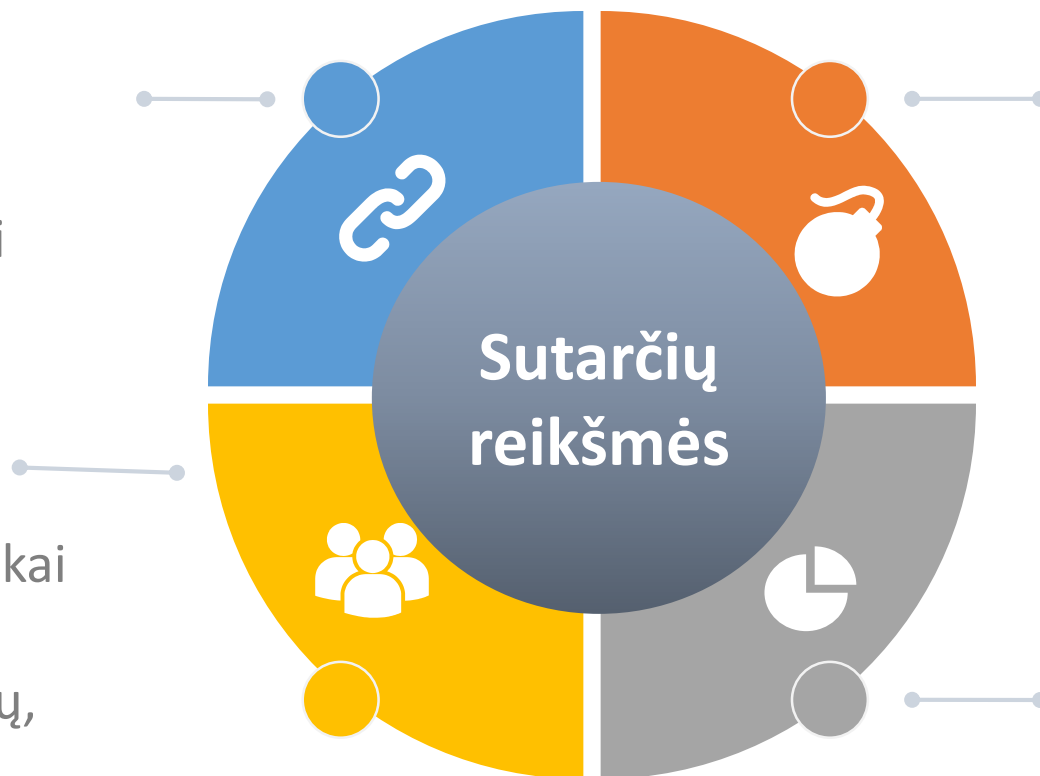
Tiekėjo patirtis

Reikalaujamos pirkimo sutarties baigtumas:

- ❖ Ivykdyta sutartis, kai svarbus rezultatas
- ❖ Vykdoma sutartis, kai tęstinio pobūdžio

Reikalaujamas pirkimo sutarčių skaičius:

- ❖ Viena sutartis/jos dalis, kai nedalomas objektas
- ❖ Viena ir daugiau sutarčių, kai objektas dalomas

Kuo aukštesnės vertės sutartis, tuo žemesnis turi būti nustatomas koeficientas

pavyzdžiui:

- ❖ didelės vertės sutartis – 0,3,
- ❖ vidutinės vertės sutartis – 0,5,
- ❖ mažos vertės sutartis – 0,7

Patirties laikotarpis:

- ❖ 5 metai darbų atveju
- ❖ 3 metai prekių, paslaugų atveju

✓ ESTT byla C-387/14 “ūkio subjektui leidžiama remtis turima patirtimi kartu nurodant dvi ar daugiau sutarčių kaip vieną pirkimą, jeigu perkančioji organizacija tokios galimybės neuždraudė vadovaudamasi reikalavimais, susijusiais su atitinkamo viešojo pirkimo sutarties dalyku ir tikslais ir jiems proporcingais”

Metodika

PO gali nustatyti šioje Metodikoje neįtvirtintus, tačiau būtinus (-as)

❖ Kitokius finansinio ekonominio pajėgumo reikalavimus

❖ Kitokias kvalifikacijos reikalavimų reikšmes

Kvalifikacijos reikalavimų nustatymo principai:

- 8.1. visiems pirkime dalyvaujantiems tiekėjams turi būti taikomi vienodi kvalifikacijos reikalavimai;
- 8.2. tuo atveju, kai pirkimo objektas suskirstytas į atskiras dalis, kvalifikacijos reikalavimai kiekvienai pirkimo objekto daliai gali būti nustatomi atskirai ir kiekvienoje iš jų gali būti skirtingi. Jei pirkimas suskirstytas į dalis, nustatydamas kvalifikacijos reikalavimus pirkimo vykdytojas turi įvertinti galimybę, kad tiekėjas gali pateikti pasiūlymus vienai, kelioms ir (ar) visoms pirkimo objekto dalims;
- 8.3. pirkimo vykdytojas negali kelti tokių kvalifikacijos reikalavimų, kurie dirbtinai riboja konkurenciją. Tais atvejais, kai tam tikras tiekėjo gebėjimas sėkmingai įvykdyti pirkimo sutartį gali būti patikrinamas skirtingais kvalifikacijos reikalavimais, pirkimo vykdytojas turi siekti, kad pirkimo dokumentuose būtų nustatomi geriausiai konkurenciją užtikrinantys kvalifikacijos reikalavimai;
- 8.4. keliami reikalavimai turi būti susiję su pirkimo objektu, proporcingi pirkimo objektui, tikslūs, aiškūs ir objektyviai patikrinami.
Svarbu ir reikalavimų visuma!
- 8.5. pirkimo vykdytojas nustato tik tą (tuos) kvalifikacijos reikalavimą (-us), kuris (-ie) geriausiai įrodys tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį;
- 8.6. tiekėjo kvalifikacijai negali būti keliami tokie reikalavimai, kurie yra pirkimo sutarties vykdymo dalykas.
- 8.7. kvalifikacijos reikalavimai nustatomi atsižvelgiant į pirkimo sutarties vertę.

Kvalifikacijos reikalavimai

Klaidos ir pavyzdžiai

01

Būtini

KLAIDOS

- Nustatomi per aukšti kvalifikacijos reikalavimai

PAVYZDŽIAI

- Administravimo paslaugų PD nustatytas kvalifikacijos reikalavimas: tiekėjui per paskutinius ***dvejus kiekvienus metus*** būti administravusiam ***ne mažiau kaip 20 objektų***.

Kvalifikacijos reikalavimai

Klaidos ir pavyzdžiai

KLAIDOS

- Nustatomi nepakankami kvalifikacijos reikalavimai

PAVYZDŽIAI

Bloga praktika: Kai pirkimo objektas gatvių viešųjų erdvių sutvarkymo techninio ir darbo projektų parengimas bei statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos, tačiau į PD kvalifikacijos reikalavimus **nėra įtraukta** reikalavimo **turėti verstis ta veikla** - licencijuota veikla (pvz.: Inžinerinių tinklų kontrolinių geodezinių nuotraukų atlikimas, polichromijos tyrimas) nors rangovui PD buvo įpareigojimas šiuos darbus atlikti ir pasiūlymo formoje nurodyti šių darbų kaina.

- *Jeigu reikalavimas tiesiogiai nebuvo įrašytas PD, neatleidžia nuo prievolės turėti ir sertifikatą pateikti (LAT Civilinė byla Nr. 3K-3-60-378/2015)*
- *PD turi būti nurodyta, kad tiekėjas įsipareigoja, kad sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys*

Kvalifikacijos reikalavimai

Klaidos ir pavyzdžiai

02

Negali dirbtinai
riboti
konkurencijos

KLAIDOS

- Pirkimą skaidant į dalis, nenurodomi kvalifikaciniai reikalavimai kiekvienai daliai atskirai
- Nustatomi reikalavimai, kurie dirbtinai riboja potencialių tiekėjų dalyvavimą pirkime

PAVYZDŽIAI

Perkant **estrados įrengimo darbus** keliamas kvalifikacijos reikalavimas, kad tiekėjas turi teisę verstis statybos veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti. Statinių kategorija: ypatingi statiniai. Statinių grupės: **negyvenamieji pastatai**; Darbų sritys:- bendrieji statybos darbai: 1) žemės darbai (statybos sklypo reljefo tvarkymas); 2) statybinių konstrukcijų (gelžbetonio, betono, metalo) statyba ir montavimas.

Pastaba: estrada yra priskiriama kitų inžinerinių statinių grupei.

Kvalifikacijos reikalavimai

Klaidos ir pavyzdžiai

03

Pagrįsti ir
proporcingi
pirkimo objektui

KLAIDOS

- Nustatomas nepagrįstai didelis panašių sutarčių kiekis ir vertė
- Reikalaujama nepagrįstai didelės apyvartos

PAVYZDŽIAI

Darbų pirkimo atveju, reikalaujama, kad *per pastaruosius 3 (trejus) metus* ar per laiką nuo įregistravimo dienos (jei ūkio subjektas veiklą vykdo trumpiau nei 3 (trejus) metus) tinkamai, laiku ir laikydamasis galiojančių teisės aktų reikalavimų yra ***užbaigęs vykdyti ne mažiau kaip 3 (tris)*** statinio naujos statybos ar rekonstravimo darbų rangos sutartį, kurių kiekvienos vertė be PVM turi būti ne mažesnė kaip 2 mln. Eur

Kvalifikacijos reikalavimai

Klaidos ir pavyzdžiai

04

Tikslūs ir aiškūs

KLAIDOS

- Netikslūs ir neaiškūs kvalifikacijos reikalavimai

PAVYZDŽIAI

Bloga praktika: Perkančioji organizacija pirkimo sąlygose nurodo, kad „Tiekėjas per pastaruosius 3 finansinius metus turi būti **įvykęs** bent 1 **panašią sutartį**, t.y. sutartį, kurios dalykas ir įvykdymo sąlygos panašios ir kurios vertė yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo objekto vertės.

- Rekomenduojama aiškiai apibrėžti kas yra panaši sutartis.

Kainodaros taisyklės

PREKĖS IR PASLAUGOS

Nebaigtinis sąrašas:

- ❖ Fiksuotos kainos
- ❖ Fiksuoto įkainio
- ❖ Fiksuotos kainos su peržiūra
- ❖ Fiksuoto įkainio su peržiūra
- ❖ Kintamo įkainio (dabartinis įkainio bazės kainos apskaičiavimo būdas)
- ❖ Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo (dabartinis dalinis sutarties vykdymo išlaidų padengimas)
- ❖ Kiti PO nustatyti būdai

DARBAI

Baigtinis sąrašas:

- ❖ Fiksuotos kainos
- ❖ Fiksuoto įkainio
- ❖ Fiksuotos kainos su peržiūra
- ❖ Fiksuoto įkainio su peržiūra

Privaloma pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodyti, koks kainodaros būdas yra pasirinktas

Privaloma kainos peržiūra:

- Darbų sutartis (įskaitant pratęsimą) – ilgesnės nei 1 m.
- Paslaugų sutartis (įskaitant pratęsimą) – ilgesnės kaip 3 m.

Kainodara. Sutarties kainos peržiūra ir keitimas

1

Sutarties kainos keitimas dėl keičiamų kiekių (apimčių) (toliau – kiekio (apimtys) keitimas) – sutarties kainos pakeitimas, atliekamas dėl dalies perkamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų arba jų kiekio (apimtys) atsisakymo, vienu prekių, paslaugų ir (ar) darbų pakeitimo kitomis prekėmis, paslaugomis ir (ar) darbais, papildomų prekių, paslaugų ir (ar) darbų įsigijimo

3

Prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių įsigijimas:

- ✓ Ne daugiau kaip 10 proc. (pasiūlymo kainos, kai nurodyti maksimalūs kiekiai, arba lėšų sumos, kai nurodoma skiriama lėšų suma)
- ✓ Apie tokią galimybę turi būti nurodyta tiek pirkimo dokumentuose, tiek sutartyje.

Numatyta
sutartyje iš anksto
aiškiai, tiksliai
nedviprasmiškai

- ✓ Fiksuota kaina su peržiūra
- ✓ Fiksuotas įkainis su peržiūra
- ✓ Kitas PO būdas su peržiūra

Nenumatyta
sutartyje iš anksto,
keičiama pagal VPĮ

2

Sutarties kainos peržiūra (toliau – peržiūra) – sutarties kainos pakeitimas, atliekamas dėl kainų lygio pokyčio, mokesčių, minimalaus darbo užmokesčio dydžio pasikeitimo bei kitų objektyvių aplinkybių.

Kainodara. Prekės ir paslaugos

- Fiksuoto įkainio prekių ir paslaugų atveju apimtys gali būti nurodytos trimis būdais:
 - ❖ Prekių, paslaugų kiekiais (minimalūs ir maksimalūs)
 - ❖ Lėšų suma (minimali ir maksimali)
 - ❖ Kiekiais ir lėšų suma

Pradinė sutarties vertė

Įtraukiama ir papildoma vertė, galinti atsirasti dėl numatytų iš anksto papildomų prekių, paslaugų, darbų

Kainodaros būdas	Pradinė sutarties vertė
Fiksuota kaina Fiksuota kaina su peržiūra	Pasiūlymo kaina
<u>Prekės paslaugos:</u> Fiksuotas įkainis Fiksuotas įkainis su peržiūra	Pasiūlymo kaina <i>(apimtis nurodyta maksimaliais kiekiais)</i> Lėšų suma <i>(kai apimtis nurodyta maksimalia lėšų suma)</i>
<u>Darbai</u> Fiksuotas įkainis Fiksuotas įkainis su peržiūra	Lėšų suma
Kintamas įkainis Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas	Lėšų suma

Fiksuota kaina. Darbai. Fiksuota kaina

- Pirkimo vykdytojas už visą pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytą pirkimo objektą sumoka tiekėjo pasiūlyme nurodytą kainą, jeigu faktinė *pirkimo dokumentuose bei sutartyje pirkimo vykdytojo nurodytų darbų* apimtis nesiskiria daugiau kaip 15 procentų, skaičiuojant nuo pradinės sutarties vertės.
- Jei reikia atsisakyti ir (ar) įsigyti daugiau kaip 15 procentų, skaičiuojant nuo pradinės sutarties vertės, pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų apimties, visi darbai, viršijantys 15 procentų ribą, turi būti atsisakomi ir (ar) įsigijami taikant kiekio (apimties) keitimo sąlygas, nurodytas Metodikos III skyriuje

Kainodara. Darbai. Fiksuotas įkainis

- PO prieš pirkimo pradžią rengiamuose dokumentuose (*pavyzdžiui, viešojo pirkimo komisijos protokole*) turi nusimatyti:
- pradinę sutarties vertę – ji įtraukiama į sutartį ir jos negalima viršyti sutarties vykdymo metu (jei viršijama, taikomas sutarties kainos keitimas dėl keičiamų kiekių (apimčių))
- vertę, kuri lygi planuojamų įkainių, padaugintų iš preliminarios darbų apimties, sumai – ji naudojama per didelėi kainai nustatyti

Kas yra kainos ar sąnaudų ir kokybės santykis?

arba kaina
arba sąnaudos

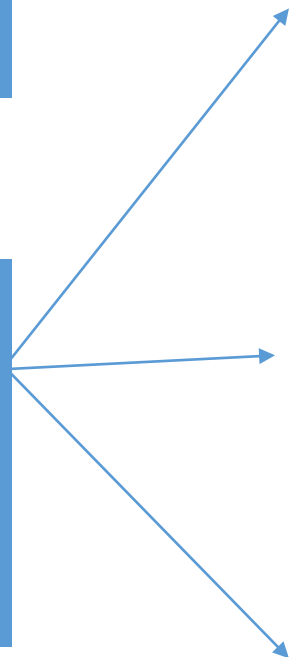
+

kriterijai,
susiję su pirkimo
objektu, įskaitant

kokybinius

aplinkosaugos

socialinius

susiję:
su perkamais darbais, prekėmis ar paslaugomis
bet koku atžvilgiu
bet kuriame jų gyvavimo ciklo etape

įskaitant:
konkreto gamybos,
tiekimo,
teikimo,
atlikimo ar
prekybos proceso arba
kito gyvavimo ciklo etapo proceso veiksnius,
**net jeigu šie veiksniai neapima jų fizinių
ypatybių**

Kuomet
pasiūlymų
vertinimo
kriterijai
susiję su
pirkimo
objektu?

KKS 1:

techniniai pranašumai

estetinės
charakteristikos

funkcinės
charakteristikos

prieinamumas,
tinkamumas visiems
vartotojams

socialinės
charakteristikos

aplinkosauginės
charakteristikos

inovatyvios
charakteristikos

sąžiningos prekybos
sąlygos

KKS 2:

pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei

Nuo 2018 m. darbų pirkimuose privaloma įtraukti šį kriterijų įvertinant,

kiek tiekėjo siūlomas atlyginimas pirkimo sutartį vykdysiantiems darbuotojams viršija

jo arba ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, kilmės šalyje nustatytą minimalų darbo užmokestį

KKS 3:

- garantinė priežiūra
- techninė pagalba
- pristatymo sąlygos

pavyzdžiui:

- pristatymo data
 - procesas
 - trukmė
- įvykdymo laikotarpis

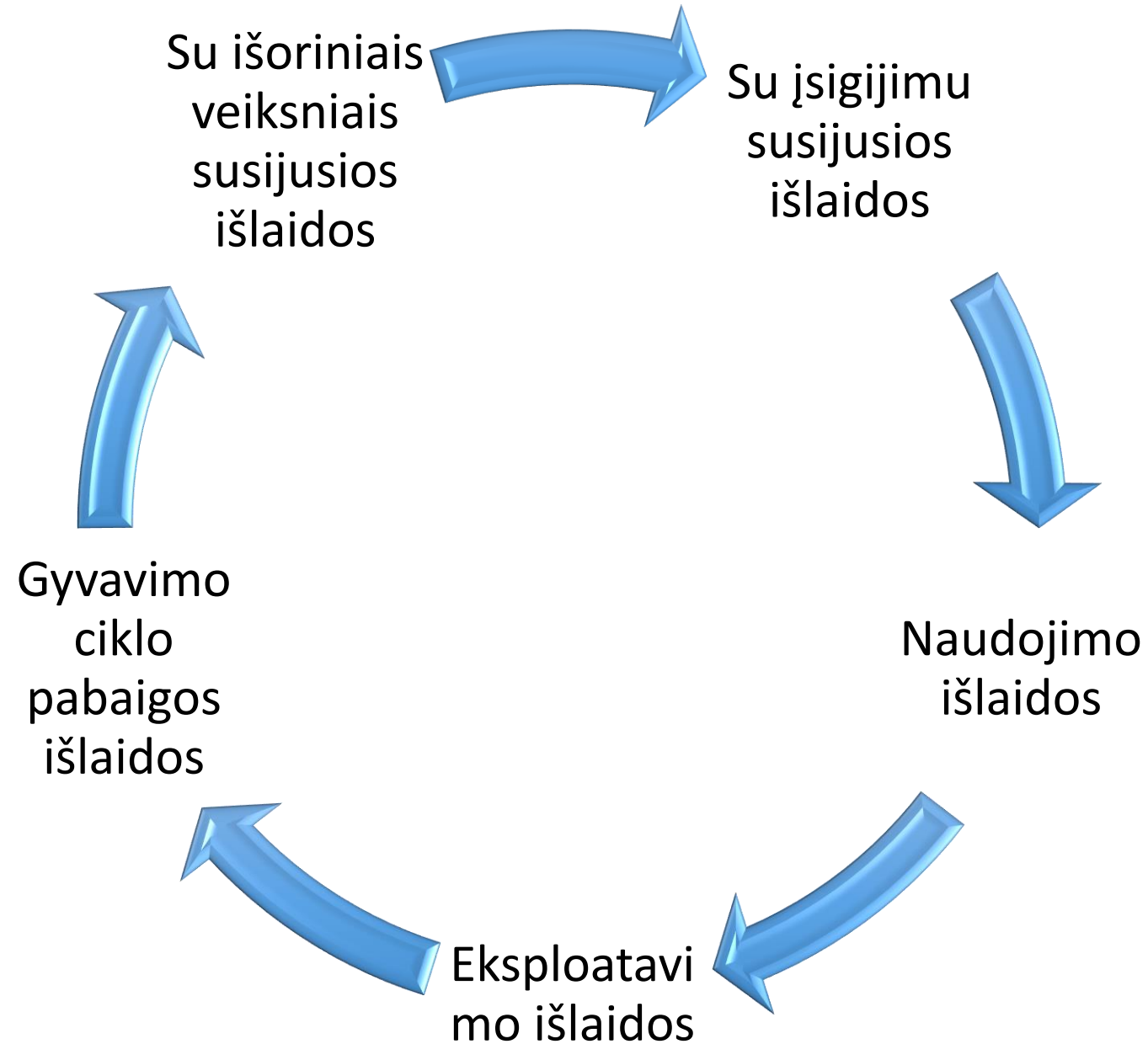

- ✓ KKS atveju galima iš anksto nustatyti **fiksuotą** kainą arba sąnaudas
- ✓ Tokiu atveju tiekėjai konkuruoja ir ENP išrenkamas **tik kokybės** kriterijų pagrindu

Gyvavimo ciklas

visi vienas po kito einantys ir (arba) tarpusavyje susiję produkto tiekimo, darbų atlikimo ar paslaugų teikimo etapai nuo žaliavų įsigijimo ar išteklių gavimo iki produkto išėmimo iš apyvartos, utilizavimo, sunaikinimo ar paslaugų teikimo pabaigos, įskaitant atliktinus mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, gamybą, prekybą ir jos sąlygų įvertinimą, transportavimą, naudojimą ir priežiūrą

Gyvavimo ciklo sąnaudos – prekių, paslaugų ar darbų gyvavimo laikotarpiu patiriamos išlaidos ar jų dalis

Statybos produkto gyvavimo ciklo vertinimas (LCA)

Produktas

- Žaliavų tiekimas
- Transportavimas
- Gamyba

Statyba

- Platinimas
- Transportavimas
- Statyba (nauja ir renovacija)
- Montavimas

Gyvavimo pabaiga

- Išaldymas, griovimas
- Transportavimas
- Pakartotinis naudojimas, perdirbimas ar atliekų pašalinimas

Naudojimas

- Sumontuotų produktų naudojimas
- Priežiūra
- Remontas, keitimas, atnaujinimas
- Pastato eksploatacija

Kuris pasiūlymas naudingiausias?
ENP – tai...

Pasiūlymas

```
graph TD; A([Pasiūlymas]) --> B[Netinkamas]; A --> C[Nepriimtinas];
```

Netinkamas

neatitinka VP objekto ir be esminių pakeitimų negalėtų patenkinti PD nustatytų viešojo pirkimo objektui keliamų PO poreikių ir reikalavimų

Nepriimtinas

- neatitinka PD reikalavimų
 - per didelė kaina
 - pavėluotas
- yra įrodymų apie neleistiną susitarimą ar korupciją
- nepagrįsta neįprastai maža kaina

Pasiūlymo vertinimas

Kaip jį atliekame?

Laimėtojo nustatymas

Pasiūlymas gali būti pripažintas laimėtoju (ir įtrauktas į eilę) pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo tvarką, jei:

1. Atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus
2. Nėra pašalintas vadovaujantis pašalinimo pagrindais
3. Atitinka kvalifikacijos (įskaitant kvalifikacinės atrankos reikalavimus) ir reikalavimus, keltus dėl vadybos sistemų
4. Buvo pateikti laiku pasiūlymo paaiškinimai, patikslinimai
5. Jo pasiūlyta kaina ne per didelė ir nepriimtina PS
6. Pasiūlymo kaina nėra nejprastai maža.

Pasiūlymo kaina – racionali

Vertinama, ar pasiūlymo kaina atitinka PO biudžetą

PER MAŽA

Tiekėjo pasiūlyta kaina laikoma per maža:

- *Visais atvejais, kai yra 30 ir daugiau proc. mažesnė už visų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių ir kurių pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį;*
- *Kitais atvejais, jeigu ji atrodo nejprastai maža*

PRIIMTINA

PIRKIMO VERTĖ, kuri nustatoma prieš pirkimo pradžių (reali planuojama išleisti kaina).

Nustatant vertę atsižvelgiama į:

- *Biudžeto lėšas;*
- *Vykdytas panašias sutartis;*
- *Rinkos kainų pokyčius;*
- *Komercinius pasiūlymus, sąmatinius skaičiavimus, viešai skelbiamas tiekėjų kainas ir kt.*

PER DIDELĖ

Per didelė kaina (perkančiajai organizacijai nepriimtina kaina) laikoma tokia pasiūlymo kaina, kuri yra didesnė, nei perkančiosios organizacijos pirkimui skirta lėšų suma, užfiksuota prieš pirkimą pirkimo dokumentuose

PO per didelė nepriimtina kaina:

VPĮ 45 str. 1 d. 5 p.

Laikoma, kad pasiūlyta kaina yra per didelė ir nepriimtina, jeigu ji viršija pirkimui skirtas lėšas, nustatytas dokumentuose prieš pradedant pirkimo procedūrą. **Jeigu ekonomiškai naud. pasiūlyme nurodyta kaina yra per didelė ir nepriimtina** ir pirkimo dokumentuose nėra nurodyta pirkimui skirtų lėšų suma, **kiti pasiūlymų eilėje esantys pasiūlymai laimėjusiais negali būti nustatyti.**

Pasiūlymų vertinimas. Atviras konkursas (I)

Antro voko
atidarymas (kai
kokybinis
vertinimas)

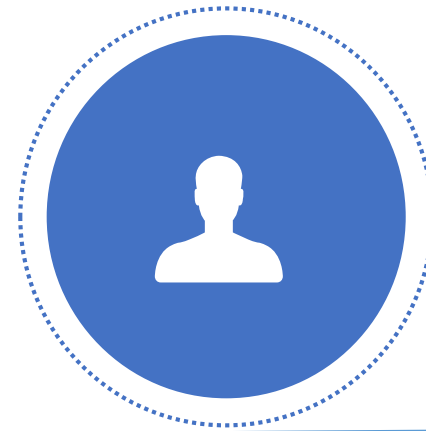
EBVPD tikrinimas

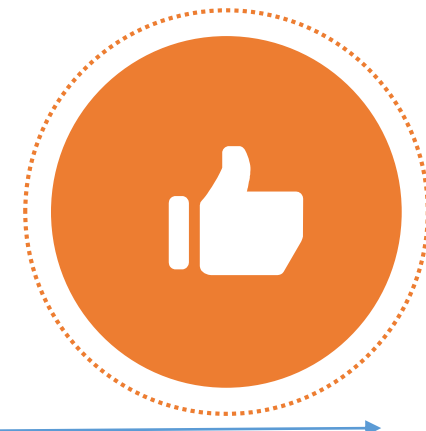
Pasiūlymų
vertinimas

Pasiūlymų eilė

Dokumentų pagal
EVPD teikimas

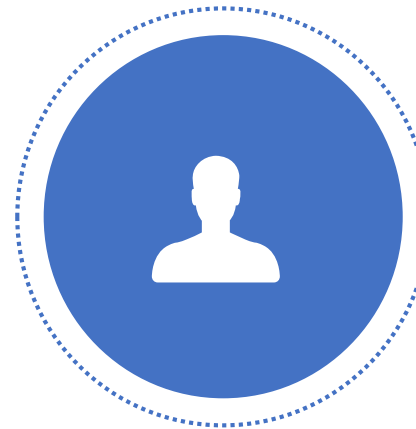

Laimėtojo
nustatymas

Pasiūlymų pateikimo
terminas

Pasiūlymų vertinimas. Atviras konkursas (II)

Antro voko
atidarymas (kai
kokybinis
vertinimas)

Pasiūlymų pateikimo
terminas

Pasiūlymų
vertinimas

EBVPD tikrinimas

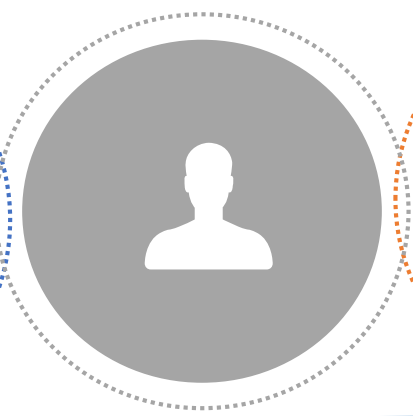
Pasiūlymų eilė

Dokumentų pagal
EVPD teikimas

Laimėtojo
nustatymas

Pasiūlymų vertinimas. Ribotas konkursas

Antro voko atidarymas
(kai kokybinis
vertinimas)

Paraiškų pateikimo
terminas

EBVPD tikrinimas.
Jei tiekėjų daugiau
nei kviesim pateikti
pasiūlymus,
rekomenduotina
paprašyti visų
kvalifikacijos
dokumentų ir juos
įvertinti

Pasiūlymų
teikimas

Pasiūlymų
vertinimas

Pasiūlymų eilė

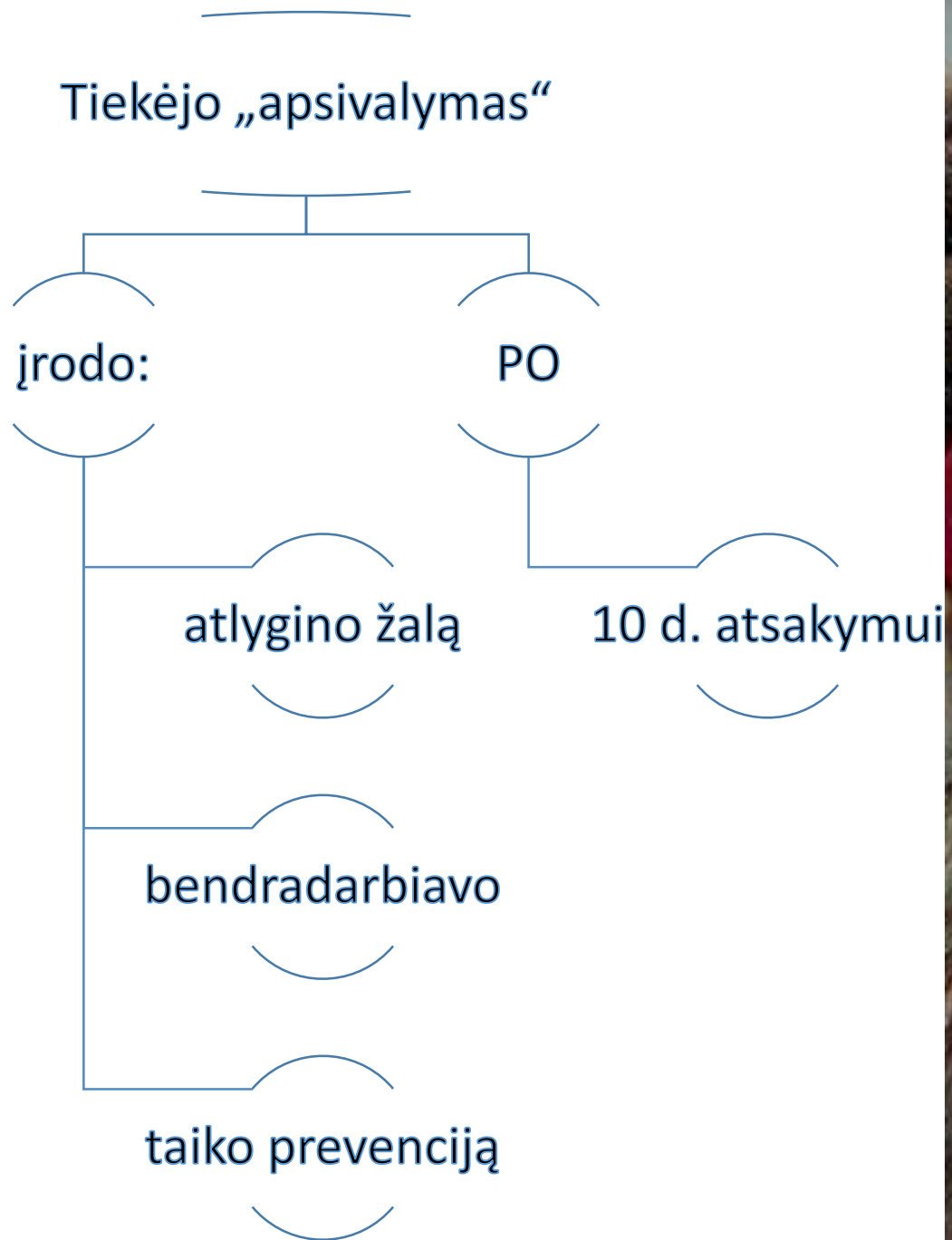
Jeigu nebuvo patikrinti
visų tiekėjų
dokumentai, jie
prašomi iš galimo
laimėtojo

Laimėtojo
nustatymas

Pasiūlymo vertinimas

Kaip jį atliekame?

Tiekėjo „apsivalymas“ 2

Īsipareigojo
sumokėti:

Neviršija 50 eur

Nelaiku
informuotas

Nebūtina vertinti pasiūlymo
jeigu patikrinus jo dalį
pasiūlymas turi būti atmestas.

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

Išimtis:

ketinama vykdyti skelbiamas
derybas, kai leidžiama
pakartotinai nebeskelbti
skelbimo apie pirkimą

PO gali nuspręsti nesudaryti pirkimo sutarties su ENP pateikusiu tiekėju, jeigu neatitinka 2 tikslo:
nurodytų aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų

Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai

VPT Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika

Privaloma

Ką reiškia: „tiekėjas remiasi kito ūkio subjekto pajėgumais?“

Pasiūlymą pateikęs pavienis ūkio subjektas ar jungtinės veiklos sutarties pagrindu pasiūlymą pateikusių ūkio subjektų grupė **atitikimą PD numatytiems kvalifikacijos reikalavimams arba bent vienam iš jų įrodinėja kito (-ų) ūkio subjektų pajėgumais** (pvz., UAB „X“ kaip pavienis tiekėjas pateikė pasiūlymą renginių organizavimui, o PD numatytą kvalifikacijos reikalavimą „tiekėjas turi būti įvykdęs bent vieną renginių organizavimo sutartį“ tenkina kito ūkio subjekto dėka).

Subtiekimo ir tiekėjo rėmimosi kito ūkio subjekto pajėgumais santykis

1 atvejis: Ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiamasi, yra subtiekėjas. Tai tas atvejis, kai ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiamasi pats vykdydys dalį tiekėjo prisiimtų įsipareigojimų. Pvz., Mokymų pirkime tiekėjas Inga savo atitikimą kvalifikacijos reikalavimui grindžia Eglės patirtimi ir Eglė vykdydys vienus mokymus.

Toks ūkio subjektas turi neturėti pašalinimo pagrindų ir atitikti kvalifikacijos reikalavimus, kuriems įrodyti jis yra pasitelkiamas.

Pirkėjas turi patikrinti, ar laimėtojo pasiūlyme nurodytas toks subtiekėjas atitinka minėtus reikalavimus.

Ką turime daryti jei neatitinka?

Subtiekimo ir tiekėjo rėmimosi kito ūkio subjekto pajėgumais santykis

2 atvejis:

Subtiekėjas, kurio pajėgumais tiekėjas nesiremia (ūkio subjektas pasiūlyme nurodytas kaip subtiekėjas – jis ketina vykdyti dalį sutarties, bet tiekėjas ir be jo atitinka visus kvalifikacijos reikalavimus).

Šiam subtiekėjui PD gali būti, bet neprivalo būti keliami reikalavimai neturėti pašalinimo pagrindų.

Jeigu tokie reikalavimai keliami, pirkėjas turi patikrinti laimėtojo atitikimą šiam reikalavimui.

Ką dar turime žinoti apie tiekėjo rėmimąsi kito ūkio subjekto pajėgumais?

Remdamasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, tiekėjas neatsižvelgia į tai, koks teisinis ryšys sieja tiekėją ir tą ūkio subjektą

Tiekėjas gali remtis tik tokiais ūkio subjekto pajėgumais, kuriais jis realiai galės disponuoti vykdant sutartį

Tiekėjas pasiūlyme turi įrodyti atitikimą 2 punktui, o PO tai privalo patikrinti)

Ūkio subjektas turi neturėti pašalinimo pagrindų ir atitikti kvalifikacijos reikalavimus. PO turi patikrinti, ar šį reikalavimą atitinka laimėtojas.

Ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiamasi, dalyvavimas vykdant sutartį

1

Patys subjektai teiks paslaugas ar atliks darbus, kuriems reikia jų pajėgumų, t. y., (**subtiekimas**).

2

Ką darome, jei tokie subjektai pasiūlyme nenurodyti kaip subtiekejai?

Subjektas, kurio pajėgumais remiamasi, vykdant pirkimo sutartį nedalyvaus (pvz., tik suteiks įrangą)

Kada ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, patys privalo vykdyti sutartį ?

Paslaugų ar darbų atvejais, nustčius kvalifikacijos reikalavimus tiekėjui ar jo personalui turėti atitinkamą išsilavinimą, profesinę kvalifikaciją ar profesinę patirtį ar paslaugų atveju turėti specialų leidimą arba būti tam tikros organizacijos nariu, **tiekėjas gali remtis kito subjekto pajėgumais tik tuomet, kai tas subjektas teiks tas paslaugas ar atliks darbus, kuriems reikia jų pajėgumų.**

Pavyzdys:

Įstaiga perka IT sistemos modernizavimo paslaugą. Kvalifikacinis reikalavimas duomenų bazės ekspertui – turėti duomenų bazės eksperto kvalifikaciją. Būtina įsitikinti, kad tas ekspertas, kuris turi šią kvalifikaciją ir vykdys duomenų bazės eksperto funkcijas.

1. Jis arba dirba, dirbs pas tiekėją (iš CV); arba
 2. dirba, dirbs pas subtiekėją (iš CV); 3. arba
- pats yra subtiekėjas ir **vykdys duomenų bazės eksperto funkciją.**

Ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, solidari atsakomybė PO

Kai tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, atsižvelgdamas į pirkimo dokumentuose nustatytus ekonominio ir finansinio pajėgumo reikalavimus, perkančioji organizacija gali reikalauti, kad tiekėjas ir **ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, prisiimtų solidarią atsakomybę** už pirkimo sutarties įvykdymą.

Privalomas tikslinimas

Kai yra kainos ar sąnaudų apskaičiavimo klaidų

GALIMA taisyti sudedamąsias dalis

NEGALIMA atsisakyti kainos ar sąnaudų sudedamųjų dalių arba papildyti kainą ar sąnaudas naujomis dalimis

Pasiūlymų tikslinimas, papildymas, paaiškinimas

Negalima keisti pasiūlymo esmės –
pakeisti kainą arba padaryti kitų pakeitimų,
dėl kurių PD reikalavimų

neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis PD reikalavimus

Neįprastai maža kaina

<https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt>

30 ir daugiau procentų mažesnė už visų neatmestų pasiūlymų pasiūlymų kurių kaina ne per didelė, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį

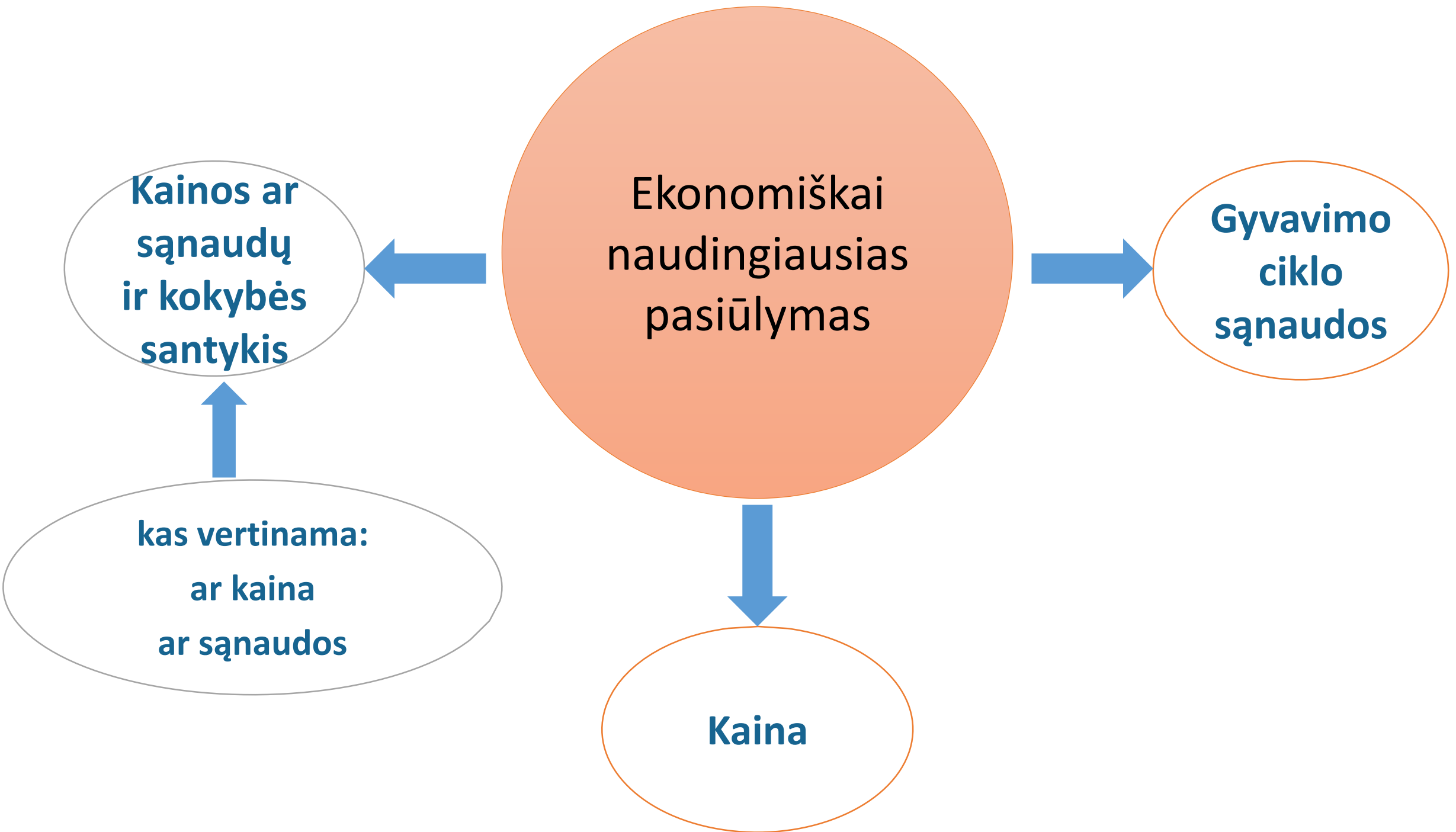
Atmetimo atvejai:

- ✓ Nėra pagrindimo
- ✓ Neatitinka 2 tikslo
- ✓ Dalyvis gavo valstybės pagalbą

Visgi kuris pasiūlymas
naudingiausias?

„Kiek galima pirkti pagal kainą?“

Pirkimų vertė

per metus

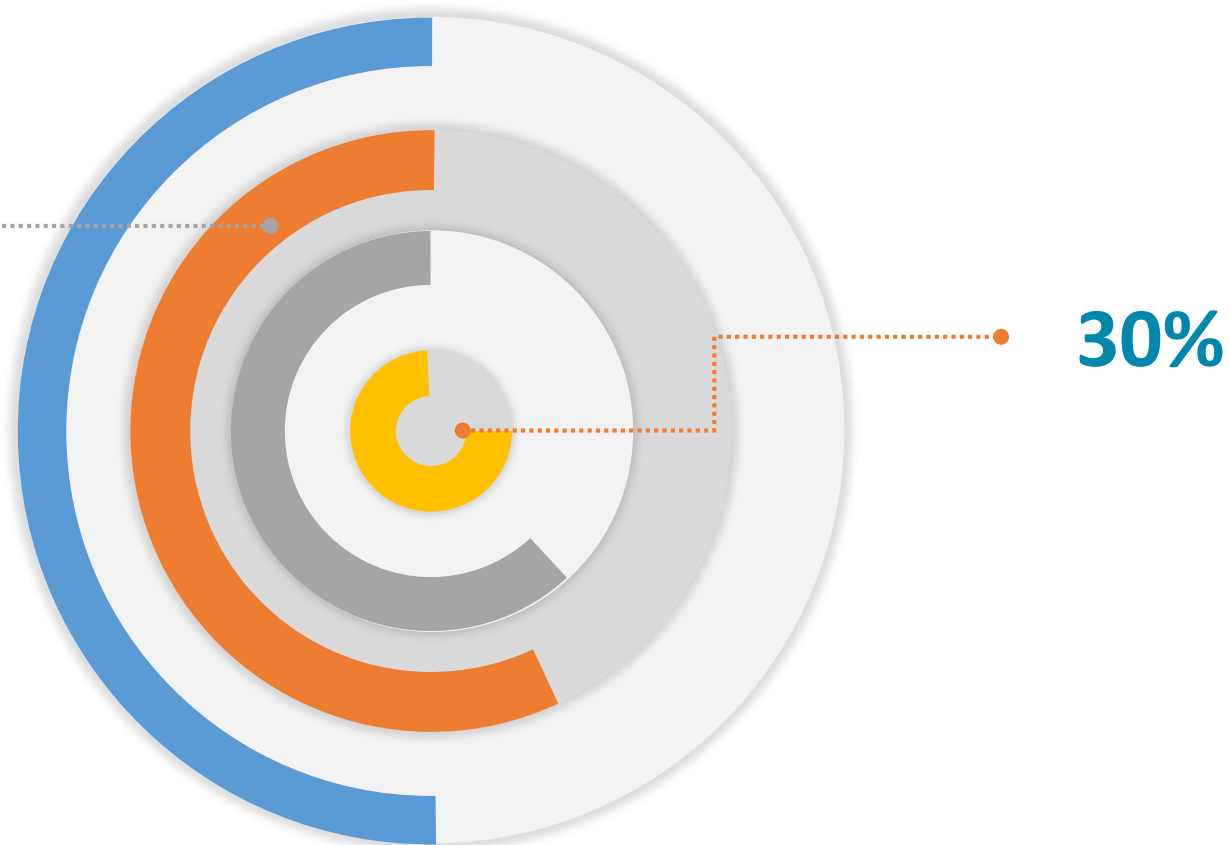
nedaugiau

70%

bendros PO pirkimų vertės

Neįskaičiuojama:

- MŽV pirkimų vertė
- neskelbiamų derybų būdu SP vertė
- neskelbiamų derybų būdu specialiųjų paslaugų pirkimų vertė

Sutarčių sudarymas: pagrindiniai aspektai ir dažniausios klaidos

Sutarties forma

RAŠTU

Visais atvejais

ŽODŽIU (GALI)

Supaprastinti ir mažos vertės pirkimai:

- Sutarties vertė mažesnė už 3 000 Eur

Supaprastinti pirkimai, kuriuos atlieka diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse ar kt organizacijos, kurios užsienyje įsigyja prekių, paslaugų ar darbų, skirtų užsienyje esantiems jų padaliniams

ir

Atliekant ypatingos svarbos tarptautiniams renginiams organizuoti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų supaprastintus pirkimus:

- Sutarties vertė ne didesnė kaip 10 000 Eur.

Sutarties trukmė

Sutartis

3 m.

Preliminarioji sutartis

4 m.

Išskyrus pagrįstus atvejus

✓ Išimtys:

- 1) elektros energijos ir šilumos, dujų, karšto ir šalto vandens, nuotekų ir atliekų tvarkymo paslaugų;
- 2) bankų ir kitų finansinių institucijų paslaugų;
- 3) aptarnavimo, remonto, priežiūros paslaugų, kai įsigyjamo objekto pirkimo sutartis apima ir šias paslaugas;
- 4) aptarnavimo, remonto ar priežiūros paslaugų, kai įsigyjamo objekto pirkimo sutartis apima ir šias paslaugas;
- 5) dokumentų saugojimo paslaugų;
- 6) darbų ar statinio statybos techninės priežiūros paslaugų;
- 7) statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų arba statinio projektavimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų, kai šios paslaugos perkamos kartu;

8) investicijų projektų įgyvendinimo;

<...>

Sutarties turinys

Pirkimo sutartyje, **kai ji sudaroma raštu**, turi būti nustatyta:

- 1) sutarties šalių teisės ir pareigos;
- 2) perkamos prekės, paslaugos ar darbai, jeigu įmanoma, – tikslūs jų kiekiai;
- 3) kainodaros taisyklės, nustatytos pagal VPT patvirtintą metodiką;
- 4) mokėjimo tvarka **(ji turi atitikti Mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo 5 str. reikalavimus)**;
- 5) prievolių įvykdymo terminai;
- 6) prievolių įvykdymo užtikrinimas;
- 7) **Sutarties peržiūros sąlygos ar pasirinkimo galimybės, jei taikoma**;
- 8) ginčų sprendimo tvarka;
- 9) sutarties nutraukimo tvarka **(įskaitant 90 str. nustatytus atvejus)**;
- 10) sutarties galiojimas;
- 11) subtiekejai, jeigu vykdant sutartį jie pasitelkiami, ir jų keitimo tvarka
- 12) **PO paskirtas asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, sutarties ir jos keitimų paskelbimą**

Mokėjimo terminas

Per 30 k. d.

- Mokėjimo laikotarpis **gali būti** ilgesnis, **tik**:
 - kai dėl to komercinėje sutartyje aiškiai susitariama kitaip,
 - jeigu tai yra objektyviai pagrįsta, atsižvelgiant į konkretų sutarties pobūdį ar ypatumus,
 - ir jeigu bet kuriuo atveju mokėjimo laikotarpis neviršija **60 kalendorinių** dienų nuo prekių gavimo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo dienos.

- Jeigu sutartyje nustatytas mokėjimo laikotarpis **viršija 60 k. d.**, tokia sutarties sąlyga laikoma negaliojančia ir mokėjimai atliekami pagal įstatymą

Mokėjimo terminas

Bendra taisyklė:

- nuo dienos, kai **gaunama** sąskaita faktūra arba lygiavertis dokumentas

kai sąskaitą faktūrą arba lygiavertį dokumentą gauna anksčiau, negu jam pateiktos prekės, suteiktos paslaugos ar atlikti darbai:

- nuo prekių gavimo, paslaugų **suteikimo** ar darbų **atlikimo** dienos

✓ Per 30 k. d.
✓ Ne daugiau kaip 60 k.d.

Kai gavimo diena neaiški*:

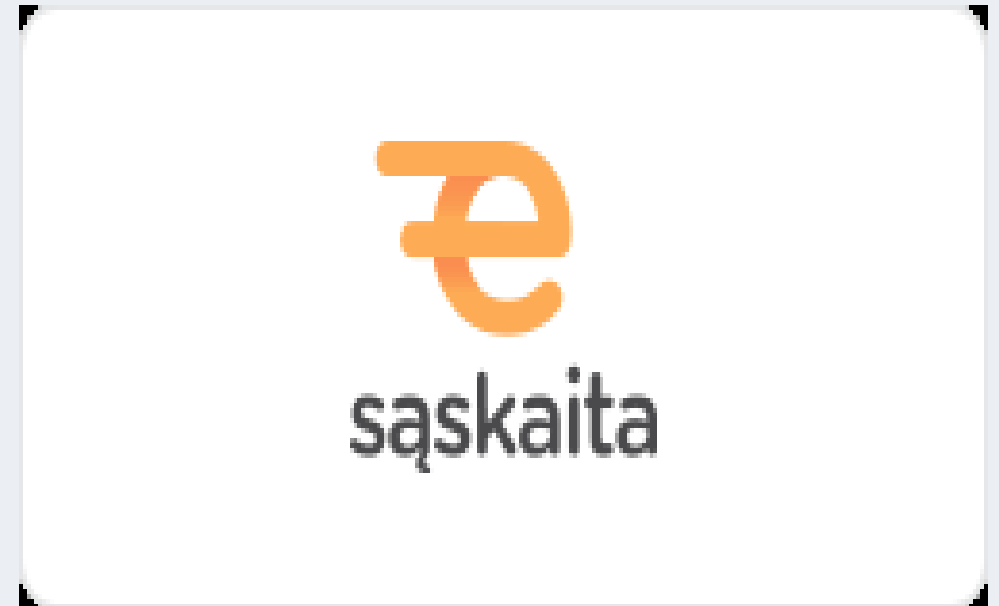
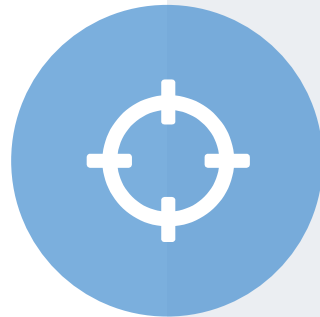
- nuo prekių gavimo, paslaugų suteikimo ar darbų **atlikimo** dienos.

*Sąskaitos faktūros arba lygiavertio dokumento gavimo diena yra laikoma neaiškia, jeigu sąskaita faktūra arba lygiavertis dokumentas skolininkui išrašytas ir išsiųstas nesinaudojant elektroninėmis priemonėmis

jeigu **įstatymuose ar sutartyje** yra nustatyta priėmimo ar patikrinimo procedūra, kuria turi būti patikrinta, ar prekės, paslaugos ar darbai **atitinka sutarties** sąlygas, ir jeigu užsakovas gauna sąskaitą faktūrą arba lygiavertį dokumentą anksčiau arba priėmimo ar patikrinimo dieną:
–nuo priėmimo ar patikrinimo dienos.

E. Sąskaita

- **Vykiant sutartis, PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros, kreditiniai ir debetiniai dokumentai bei avansinės sąskaitos turi būti teikiami naudojantis IS „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus, kai sutartis sudaromos žodžiu**
- **Reikalavimas taikomas ir sutartims, sudarytoms iki 2017-07-01**

<https://www.esaskaita.eu>

- **Praktiniai patarimai, kaip naudotis**
- **Naudojimosi sąlygos**
- **Vaizdinė medžiaga**

- **Naujovė sudarys sąlygas atsisakyti iki šiol gana paplitusių popierinių atsiskaitymo dokumentų**
- **Europos Komisijos skaičiavimais, sąskaitų pateikimą perkėlus į elektroninę erdvę, galima sutaupyti apie 1,5 mln. eurų per metus !!!**

- **Naudotis gali tiekėjai, PO, FM Valstybės išdo departamentas, VPT, CPO**

Subtiekimas

PO turi reikalauti, kad pasiūlyme būtų nurodyti subtiekejai

PD turi būti nustatyta tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais galimybė ir atsiskaitymo tvarka, **jei tai leidžiama dėl sutarties pobūdžio**

PD turi būti ir teisė tiekėjui prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams

PD turi įtvirtinti: sudarius sutartį, ne vėliau negu ji pradedama vykdyti, tiekėjas įpareigojamas PO pranešti žinomų subtiekejų pavadinimus, kontaktus, atstovus. PO turi reikalauti tiekėją informuoti apie šios informacijos pasikeitimus viso sutarties vykdymo metu, taip pat informacijos apie naujus subtiekejus

Subtiekimas (2)

 PO per 3 d. nuo minėtos informacijos gavimo raštu informuoja subtiekėjus apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę

 Subtiekėjas, norėdamas pasinaudoti šia galimybe, raštu teikia prašymą PO

 Kai subtiekėjas naudojasi tiesioginiu atsiskaitymu, sudaroma trišalė sutartis tarp PO, tiekėjo ir subtiekėjo

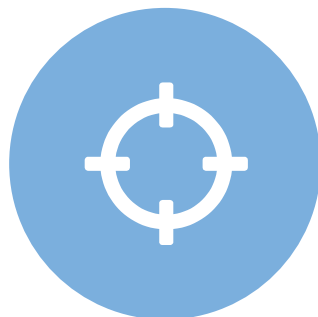
 Trišalė sutartis numato: tiesioginio atsiskaitymo tvarką, atsižvelgiant į PD ir subtiekimą sutarties reikalavimus

 Atsakomybė dėl sutarties vykdymo tenka tiekėjui

Subtiekimas (3)

Perkant darbus, paslaugas ar prekes, kurias reikia montuoti, diegti, **galima** reikalauti, kad esmines užduotis atliktų pats pasiūlymą pateikęs tiekėjas, neperduodant tų užduočių subtiekejams (subrangovams)

Buvo **iki 2017-07-01**: Jeigu darbų pirkimo sutarčiai vykdyti pasitelkiami subrangovai, pagrindinius darbus, kuriuos nustato perkančioji organizacija, privalo atlikti tiekėjas

Sutarties paskelbimas

Paskelbimas

15 d.

tačiau ne vėliau kaip iki pirmo mokėjimo

➤ Nereikia skelbti šių sutarčių:

1. Kai laimėtojas fizinis asmuo pripažintas po derybų:

- Dėl techninių prižasčių perkant iš vieno
- Dėl išimtinių teisių perkant iš vieno
- Darbuotojų mokymo paslaugoms
- Ekspertų komisijų
- Prekių mokslo tyrimo tikslais

2. Įsigyjant unikalų meninį kūrinį ar atlikimą

3. Kai neįmanoma dėl techninių galimybių

4. Žodinės sutarties ir pasiūlymo

Sutarties sudarymo pažeidimai:

Sudarant sutartį pakeičiamas:

1. tiekėjo pasiūlyme numatytas prekės modelis;
2. apmokėjimas;
3. terminas; pratęsimas numatomas;
4. PD nustatytu terminu nepateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas;
5. pateiktas užtikrinimas neatitinka pirkimo sąlygų reikalavimų.

Rekomenduojame

Papildomai įsivertinti

Terminą nustatyti dienomis arba mėnesiais, vengti konkrečių datų

Pristatyti prekes nuo užsakymo pateikimo

Vykdyti darbus nuo Statybą leidžiančio dokumento (jei jis neišimtas iki pirkimo pradžios) išdavimo termino ar statybvietės perdavimo

Sutarties terminas neturėtų būti lygus prekių pristatymo terminui

Įsivertinti sezoniškumo įtaką suplanuotiems darbams

Sutarčių vykdymas: pagrindiniai aspektai ir dažniausios klaidos

Sutarties galiojimo laikotarpiu GALIMI KEITIMAI:

6 būdai

Neatliekant naujos pirkimo procedūros: tik Įstatymo numatytais atvejais

Atliekant naują pirkimo procedūrą- nesant Įstatyme numatytų pagrindų

Pirkimo sutarties keitimai (neatliekant pirkimo procedūros)

Atvejai	Komentaras
1. Pakeitimas buvo suformuluotas PD	Neleidžiami pakeitimai, keičiantys sutarties pobūdį iš esmės
2. Prireikia papildomų darbų, prekių, paslaugų iš to paties tiekėjo, kurie nebuvo įtraukti į pirminį pirkimą	Būtinios abi sąlygos: 1) Tiekėjo pakeitimas negalimas (ekonominės, techninės priežastys); 2) Atskiro pakeitimo vertė neviršija 50 proc., bendra atskirų pakeitimų vertė neviršija 100 proc. pradinės sutarties vertės
3. Pakeitimo būtinybė kilo dėl aplinkybių, kurių protinga, apdairi PO negalėjo numatyti	Būtinios abi sąlygos: 1) Pakeitimas nekeičia iš esmės sutarties pobūdžio; 2) Atskiro pakeitimo vertė neviršija 50 proc., bendra atskirų pakeitimų vertė neviršija 100 proc. pradinės sutarties vertės
4. Keičiasi sutarties šalis	Dėl bent vienos iš priežasčių: 1) buvo numatyta PD tokia sutarties keitimo sąlyga; 2) naujas tiekėjas perima pradinio tiekėjo teises, pareigas dėl reorganizavimo, likvidavimo, t.t. (naujas tiekėjas turi atitikti kvalifikacinius reik.) 3) pati PO prisiima tiekėjo įsipareigojimus dėl subtiekių (jei PD numatytas tiesioginio atsiskaitymo su subtiekių galimybė)

Pirkimo sutarties keitimai (2)

**Galima keisti sutartį,
kai pakeitimas neesminis**

**VPĮ numato, kas laikoma
esminiu keitimu**

**Esminis keitimas:
kai juo pakeičiamas
sutarties bendrasis pobūdis**

**VPĮ įvardina sąlygas, kai
keitimas laikomas esminiu**

Sutarties keitimas – esminis, kai:

1

Nustatoma nauja sąlyga, kurią įtraukus į pradinį pirkimą juo susidomėtų daugiau tiekėjų

2

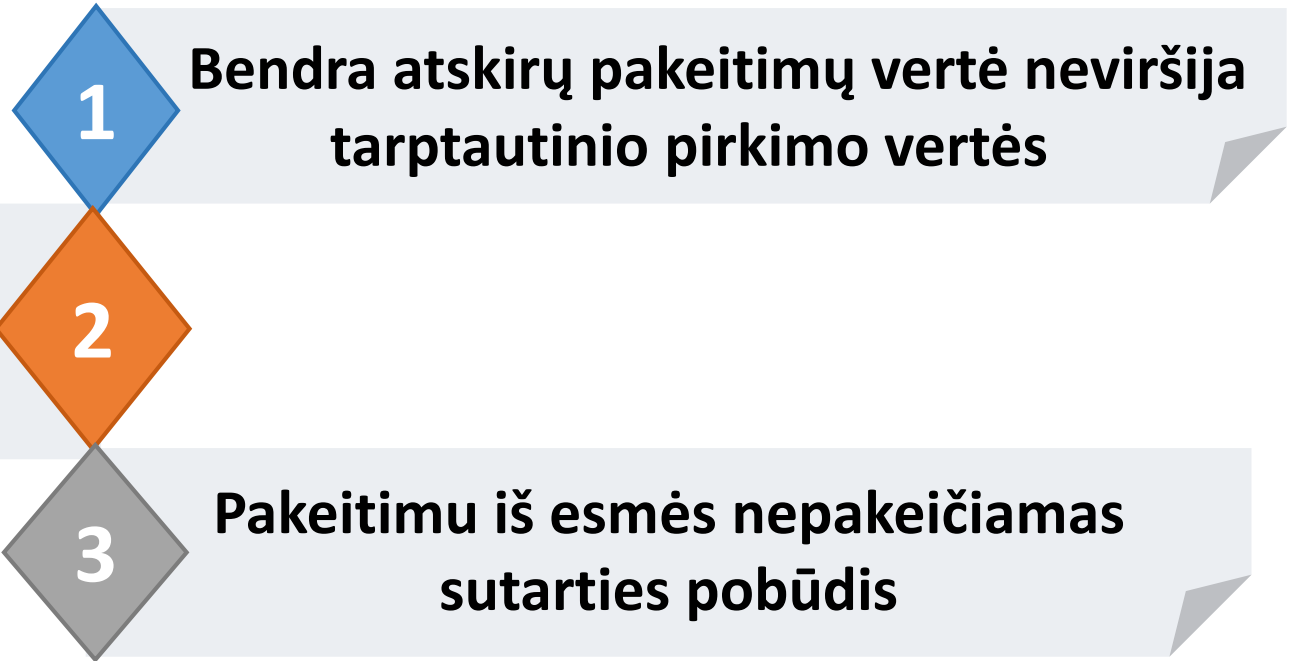
Dėl pakeitimo pasikeičia ekonominė sutarties pusiausvra tiekėjo naudai taip, kaip neaptarta pradinėje sutartyje

3

Dėl pakeitimo labai padidėja sutarties apimtis

Pirkimo sutarties keitimai (3): keitimas leidžiamas, esant visoms šioms sąlygoms kartu:

Bendra atskirų pakeitimų vertė neviršija:
10 procentų pradinės sutarties vertės prekių ir paslaugų pirkimo atveju;
15 procentų – darbų pirkimo atveju

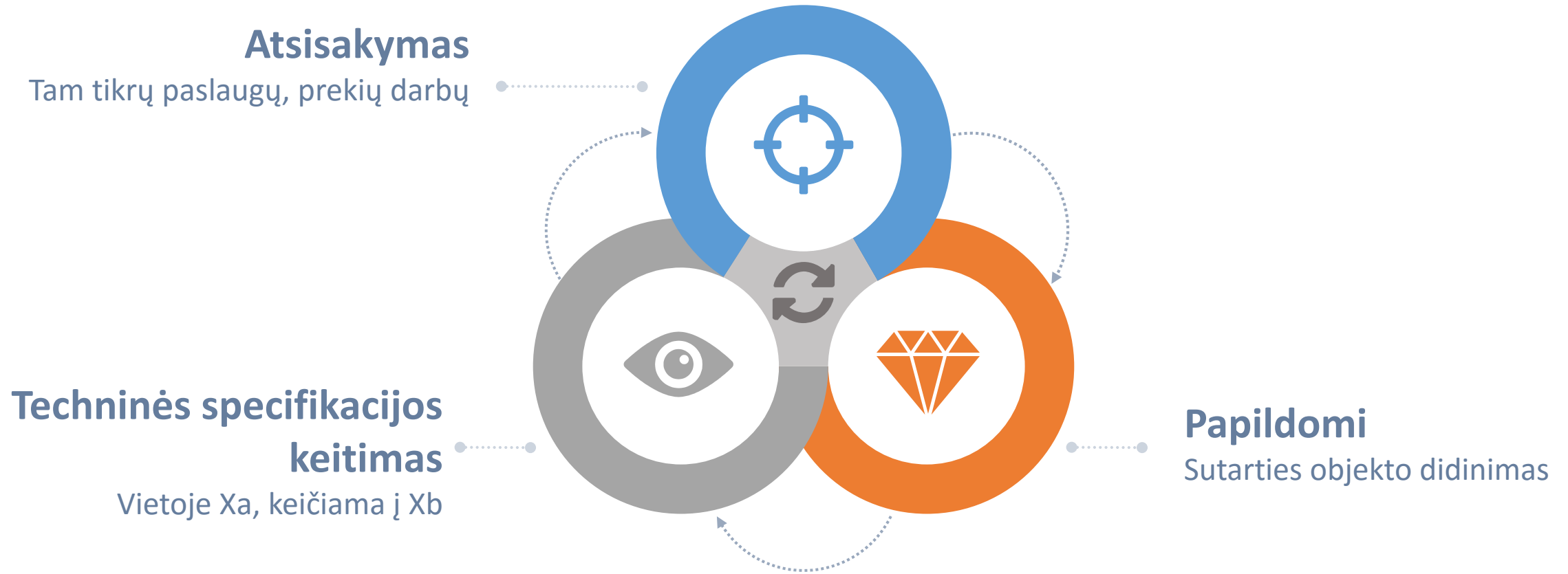
Pavyzdys:

- Rangos darbų sutarties vertė - 5 000 000 EUR
- Daromi 2 sutarties keitimai

- Abiejų keitimų vertė turi neviršyti 750 000 EUR (15 procentų nuo 5 000 000 Eur)
- Atskirų keitimų vertei ribojimų nėra, svarbu, kad abu keitimai kartu neviršytų 750 000 EUR
- Abiejų keitimų vertė kartu turi neviršyti tarp. pirkimo vertės ribos, t y. 5 225 000 EUR
- Keitimais nekeičiamas iš esmės sutarties pobūdis

Pirkimo objekto keitimai

Atvejo analizė (1)

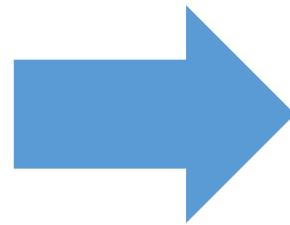
PO vietoje sutartyje numatytų langų nusprendžią įsigyti duris:

❖ Kokį sutarties objekto keitimą atliko PO:

- atsisakymą?
- techninės specifikacijos keitimą?
- Įsigijo papildomus darbus?

Pasirinkite
ir/arba

barbor

Atvejo analizė (2)

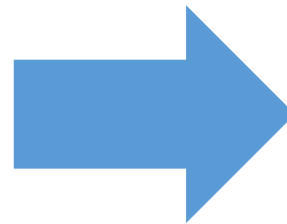
PO vietoje sutartyje numatytų vienu durų nusprendžią įsigyti kitokias duris:

❖ Kokį sutarties objekto keitimą atliko PO:

- atsisakymą?
- techninės specifikacijos keitimą?
- Įsigijo papildomus darbus?

Pasirinkite
ir/arba

Atvejo analizė (3)

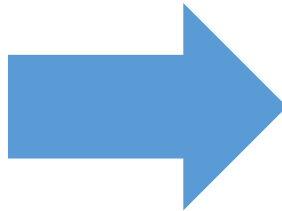
Situacija A:

- Darbų sutartis: fiksuotos kainos
- Pradinė sutarties vertė: 1 000 Eur
- Sutarties vykdymo metu atlikti pakeitimai:

Pakabinamos lubos (Armstrong tipo)

Kaina – 100 Eur

Dažomų lubų (tinkamvimas, gruntavimas ir dažymas)

Kaina – 60 Eur

Atvejo analizė (3.1)

Situacija B

➤ *Sutarties keitimo motyvai:*

1. Tokios lubos nereikalingos, o be to dažomos yra pigesnės;
2. Projektuotojas neprieštarauja tokiam keitimui;

Kaip manote:

❖ Ar PO tinkamai ir pagal įstatymo nuostatas pakeitė sutartį?

Atvejo analizė (4)

Situacija B:

- Darbų sutartis: fiksuotos kainos
- Pradinė sutarties vertė: 1 000 Eur
- Sutarties vykdymo metu atlikti pakeitimai:

Dažomų lubų
(tinkamvimas, gruntavimas ir dažymas)

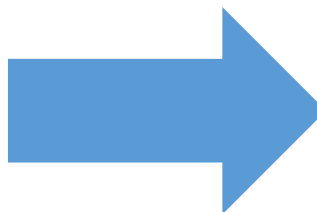
Kaina – 60 Eur

Pakabinamos lubos (Armstrong tipo)

Kaina – 120 Eur

Atvejo analizė (4.1)

Situacija A

➤ *Sutarties keitimo motyvai:*

1. Elektros kabeliai negali būti paslėpti lubose, nes yra rizika sugadinti armatūrą, kuri iš esmės skirta užtikrinti perdangos laikymą;
2. Projektuotojas neprieštarauja tokiam keitimui;

Kaip manote:

❖ Ar PO tinkamai ir pagal įstatymo nuostatas pakeitė sutartį?

Atvejo analizė (5)

Situacija:

- PD ir sutarties sąlygos: numatytas rezervas – 15 % pradinės sutarties vertės
- Vykiant sutartį PO panaudojant rezervą įsigijo papildomų darbų iš to paties rangovo.

Kaip vertinate šią situaciją:

- ❖ Ar PO galėjo įsigyti papildomų darbų panaudodama rezervą?

Sutarties vykdymo pažeidimai

Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustatyto prekių pristatymo/paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo termino nesilaikymas

I.
vėluojama dėl
tiekėjo kaltės,
tačiau
netaikomi
numatyti
delspinigiai

II.
vėluojama dėl PO
kaltės

III.
pratęsiamas
sutarties terminas,
nors tai
nenumatyta PD

Rekomendacijos PD:

1. numatyti aiškia tiekėjui/PO nustatytų įpareigojimų įvykdymo ar sutarties termino pratęsimo galimybę;
2. numatyti galimybę sustabdyti sutarties vykdymą, nurodant konkrečias aplinkybes (pvz., papildomi archeologiniai tyrinėjimai, kurie nebuvo numatyti, bet kuriuos būtina atlikti; papildomos projektavimo paslaugos, be kurių negalima užbaigti rangos sutarties; būtinybė kreiptis į VPT).

Tiekėjui **pritaikomos geresnės apmokėjimo sąlygos** nei numatyta pirkimo dokumentuose ir sutartyje

Išmokamas
nenumatytas
avansas

**atliekamas
nenumatytas
tarpinis
mokėjimas**

mokėjimas
atliekamas
anksčiau nei
pasirašomas darbų
atlikimo;
prekių/paslaugų
priėmimo –
perdavimo aktas

Pristatyta prekė/suteikta paslauga ar atlikti darbai (jų) dalis neatitinka pirkimo dokumentų ar pasiūlymo

Paslaugų sutarčių pažeidimai:

Dažniausi mokymų, konferencijų organizavimo sutarčių pažeidimai:

- 1. apmokytas mažesnis nei numatyta dalyvių skaičius (pvz., numatyta, kad bus apmokyta ne mažiau nei 25; apmokyta – 20).

Patarimai PD:

- Jei pageidaujate, kad tiekėjas būtų atsakingas už tikslinės grupės sukvietimą, dalyvių registravimą, aiškiai tai numatykite pirkimo sąlygose.

Paslaugų sutarčių pažeidimai:

- 2. mokymuose, konferencijose, kuriems perkamos ir maitinimo, apgyvendinimo paslaugos, faktiškai dalyvauja mažesnis dalyvių skaičius nei numatyta, **tačiau apmokėjimas atliekamas už didesnę pirkimo sąlygose numatytą dalyvių skaičių.**

Paslaugų sutarčių pažeidimai:

Patarimai PD:

1. Pasiūlymo **formoje reiktų išskirti:**

- mokymų;
- apgyvendinimo;
- maitinimo paslaugas, kad tiekėjas, teikdamas pasiūlymą, šių paslaugų įkainius nurodytų atskirai.

•2. Pirkimo sąlygose aiškiai nurodyti, kad už maitinimo, apgyvendinimo išlaidas bus apmokėta pagal faktinį dalyvių skaičių.

Paslaugų sutarčių pažeidimai:

3. Faktiškai mokymus veda kitas lektorius nei numatyta pasiūlyme, o pirkimo sąlygose lektoriaus keitimo galimybė nenumatyta.

Patarimas PD: numatyti subtiekejo/lektoriaus keitimo galimybę. Naujo subtiekejo/lektoriaus kvalifikacija privalo atitikti pirkimo sąlygose numatytus reikalavimus.

Rekomenduotina numatyti ne tik vieno subtiekejo pakeitimą kitu, **bet ir papildomo subtiekejo įtraukimą**, numatant, kad papildomai įtraukiamo subtiekejo kvalifikacija taip pat turi atitikti PD reikalavimus.

Paslaugų sutarčių pažeidimai:

- 4. mokymų trukmė trumpesnė nei numatyta pirkimo sąlygose ir sutartyje.
- 5. Neatkreipiamas dėmesys į tai, kokios – **akademinės ar „paprastos“ mokymų valandos** nurodytos pirkimo sąlygose.

Prekių sutarčių pažeidimai:

1. Pristatyta **kito modelio, kitų techninių charakteristikų prekė** nei numatyta pasiūlyme.
2. Faktiškai pristatyta prekė neatitinka priėmimo-perdavimo akte nurodytos prekės.

Prekių sutarčių pažeidimai:

Patarimai PD:

Numatyti tiekėjo pasiūlyme nurodyto modelio keitimo galimybę.

Naujas prekės modelis privalo atitikti pirkimo sąlygose nustatytus reikalavimus.

Jei t.t. parametras vertintas pagal ek.naudingumą, naujos prekės parametras privalo būti neblogesnis.

Ką turite daryti, jei tiekėjas pristato kito modelio, kitų charakteristikų prekę?

1. Jei sutartyje nenumatyta modelio keitimo galimybė:

1.1. galioja principas – **pristatyta prekė negali būti blogesnių techninių charakteristikų nei numatyta pirkimo sąlygose.**

1.2. jeigu konkretus reikalavimas vertintas pagal ek. naudingumą – jis turi būti ne blogesnis nei numatyta pasiūlyme.

1.3. jeigu pirkimo sąlygose nustatyti konkretūs „medžiagiškumo“ reikalavimai (pvz., ažuolinis suolas) pristatyta prekė privalo būti reikalauto „medžiagiškumo“.

Darbų sutarčių pažeidimai:

1. Atlikti darbai/panaudotos medžiagos neatitinka pirkimo sąlygų, tiekėjo pasiūlymo;
2. Atliktų darbų aktuose nurodyti darbai, kurie faktiškai neatlikti;
3. Netinkamai atlikti papildomų darbų pirkimai; keitimai; atsisakymai;
4. Darbus atlieka kitas ūkio subjektas (subrangovas) ar pan., kuris nebuvo numatytas pasiūlyme.

5. Pratešus darbų atlikimo/prekių pristatymo ar paslaugų suteikimo terminą, **tiekėjas nepateikia pratęsto sutarties įvykdymo užtikrinimo** (nors tai numatyta pirkimo dokumentuose ir sutartyje).

LINKIME PIRKIMŪ BE PAŽEIDIMŪ

